

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 751. Sürögnyei: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és terjesztése naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lei. Külföldre havonta 50 Lejjel több. :: Egyes szám 5 Lei. Vasárnap 6 Lei. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifája szerint. ::

XLVI. évfolyam, 87. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Szombat, 1931. április hó 18

Bibescu herceg Indiában lezuhant repülőgépeivel

A kamattörvény

életbelente óta egész irodalma van a kisbankok problémájának. Az őket agyonvédő cikkek mind megegyeznek abban a reirőben, hogy az új kamat-maximum mellett a kisbankok, tehát főképpen a mezővárosok és falvak pénzügyi helyzete nem tudnak megélni s így sorsuk meg van pecsételve.

Mint minden jóslás, ez is sánit és mint minden általánosítás, ez is igazságtalan. Tényleg ilyen veszélyes a kisbankok helyzete?

A kamattörvény csak rövid határidőt szabott a hitelkamatlábak leszállítására, amely amugy is bekövetkezett volna. Magyarországon nincsen kamattörvény és a vidéki kisbankok ott sem számítanak többet 12-14 százalékos kamattal. A törvény kényszerítő ereje helyett egy természetes körülmény követelte meg, hogy a kamatláb ennyire redukálódjék: az, hogy az adósok nem bírtak el többet. A kisbank jelzálogfedezet esetén is kénytelen lett volna mindenképpen kisebb kamattal számítani, különben az adós tönkrement volna és a kisbank átvehette volna a fedezetül adott földeket, házakat és szőlőket. A kamattörvény nélkül legföljebb egy félév múlva ért volna el a kamat ahhoz a nivóhoz, amelynél többet a paraszthirtok hozadéka amugy sem bír el. Ilyen körülmények között merült fel a kérdés, hogy az így alakult kamat mellett egzisztálni tud-e a kisforgalomra-utalt vidéki pénzügyi intézet? Az eddigi betétkamatok mellett semmi esetre sem. De amikor a városi intézetek a betétkamatot több-kevesebb kivétellel hét százalékra tudták maximálni, akkor a kisbankok betevői is beérhetik a nyolc-kilenc százalékkal. Emellett a betétkamat mellett a kisbankok számára öt-hat százalék haszon-kamat marad, amely — szolid intézeteket véve számításba — nem sokkal marad alatta az eddigi kamathaszonnak.

Mindenhöz hozzá kell tennünk, hogy a vidéki kisbankok legnagyobb része alacsony üzemköltséggel dolgozik, amelyet a kisebb haszonból is fedezni tud. A részvényesek, akik többnyire helyi emberekből állnak, leszokhatnak arról — ami eddig sajnós, sokhelyütt hibás gyakorlat volt — hogy magas osztalékot fizessenek. Kisebb adminisztrációs teher és osztalékigény mellett a vidéki intézetek a mai kamatmaximum ellenére is megéljélhetik fennmaradásuk, sőt nyugodt fejlődésük bázisát. Természetesen szükség van arra, hogy a kis helyeken csupán anyai kisbank maradjon, amennyit a körülmények szükségessé tesznek. Eddig az volt a gyakorlat, hogy a különböző rétegeknek, érdekcsoportoknak, sőt familiáknak külön bankjuk alakult. Ezeknek most egyesülniük kell és a legegészségesebb helyzet az lenne, ha minden ilyen helyen egy bankká tömörülne az intézetek. Mert egyet nem szabad szem elől téveszteni. Ezek a kisbankok a maguk helyén fontos hivatást teljesítenek. A mezővárosok és falvak népének igen sok és olyan hiteligényét elégítik ki, amelyek a városban mába kopogtatnának. A vidéki kisbank közvetlen kapcsolatban állván a lakossággal, jobban óvhatja, ápolhatja a falusi lakosság érdekeit, mint a városi bank, amely az ugynevezett „parasztanyaggal” nem is tud foglalkozni és mint a főkek, amelyek kénytelenek központi utasításra dolgozni.

Végül, hogy az általánosítás hibáira térjünk át, a vidéki kisbankok között kétféle kategória van: a jól-vezetett és a kevésbé-jól-vezetett bank. A jól-vezetett bankok a 14 százalékos kamatmaximum mellett is meg fognak maradni, amiképp kívánatos, hogy missziójukat továbbra is betöltsék. Ezért megérdemelnék minden támogatást:

Véget ért a kormányválság!

A koncentrációs, a hivatalnok- és az önálló kormányalakítási kísérletek után Titulescu megalakította a szakemberek semleges, technikai kormányát — A parlament együtt marad — Az utolsó pillanatokban Titulescu már a német kisebbségi és a szociáldemokrata pártot is kombinációba vette — Megérkezett az új kormány névsora is

Szombaton déli egy óraker teszi le az esküt az új kabinet Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársának telefonjelentései a belpolitika izgalmas eseményeiről

Bucurestiből jelentik: Titulescu designált miniszterelnök — amint tudósítónk telefonálja — ma este tíz óraker megalakította szakemberekből álló semleges kormányát. Az új kor-

mány szombaton délben leteszi az esküt az uralkodó kezébe. Este tíz óraker a miniszterelnökség hivatalos kommuniké adott ki, amely a következőképpen szól:

Mivel a nemzeti egység kormányát nem lehetett megalakítani, megpróbálkoztunk egy szűkebb koncentrációval. Ez a kísérlet sem vezetett eredményre. Így Titulescu designált miniszterelnök szakemberekből álló kormányt alakított, amely szombaton délben teszi le az esküt. A végérvényes kormánylista holnap kerül nyilvánosságra.

A kormány végleges megalakításával egyidejűleg összehívják a jelenlegi parlamentet, amely a sürgős törvényjavaslatokat fogja megszavazni.

lehetett megalakítani, megpróbálkoztunk egy szűkebb koncentrációval. Ez a kísérlet sem vezetett eredményre. Így Titulescu designált miniszterelnök szakemberekből álló kormányt alakított, amely szombaton délben teszi le az esküt. A végérvényes kormánylista holnap kerül nyilvánosságra.

Természetesen a lapok már tudni vélik az új kormány tagjait és az esti lapokban megjelent lista egészen posszibilesnek látszik. Eszerint a szakemberekből álló kabinet tárca-köé szétosztása így néz ki:

A belügyi tárca Titulescu birtokában marad.
Külgügy: Argetoianu, vagy Ghica herceg.
Pénzügy: Tabakovici (a Banca Marmorosch igazgatója).
Kultusz: Iorga.
Földművelésügy: Garoflid.

Igazságügy: Lupu (semmitőszéki bíró).
Ipar- és kereskedelemügy: Zauceanu.
Munkaügyi: Pavel Radulescu.
Hadügy: Condescu tábornok.
Közlekedésügy: Ionescu tábornok.
A végleges lista csak holnap válik ismertetessé, de az bizonyos, hogy legfeljebb a tárca cserélődnek majd, a miniszterek nem, mert Titulescu a régi fegyvertársaival fogja körülvenni magát kabinetjében. És ebben a listában van vagy három olyan embere, aki re bármikor számíthat.

Marad a parlament a választójogi törvényjavaslat miatt

A király és Maniu közötti tárgyalások eredményeképpen eldőlt a parlament sorsa is. Egyelőre együttmarad a parlament mindkét háza, mert sürgősen meg kell szavaznia a választójogi törvényjavaslatot és még néhány fontos törvénytervezetet, majd amikor megtették kötelességüket a képviselők, feloszlatták őket és a kormány küria az új választásokat. Természetesen a parlamenti erőviszonyok szabályozni fogják a kormány összetételét is.

A kormányalakítással kapcsolatos események a következőképpen zajlottak le:

Titulescu designált miniszterelnök az esti órákban felkereste Maniu Gyulát, akihez a következő kérdést intézte:

— Hajlandó ön, Maniu ur. teljes mértékben támogatni, ha semleges emberekből álló kor-

mányt alakítok?

A nemzeti-parasztpárt vezére a feltejt kérdésre a következőket válaszolta:

— Teljes mértékben.

Erre Titulescu meginvitálta Maniut, hogy jelenjen meg az uralkodónál audiencián és közölje elhatározását. Maniu este tíz óraker autón a királyi palotába hajtattott és félórás audiencián közölte az uralkodóval, hogy hajlandó támogatni Titulescu designált miniszterelnök semleges kormányát.

Politikai körökben egyelőre teljes tájékoztatlanág uralkodik afelől, hogy melyek lennének azok a törvények, amelyeket a jelenlegi parlamentnek sürgősen meg kellene szavazni. Abban megegyeznek a vélemények, hogy első sorban a választójogi törvényről van szó.

Izgalmak között alakult meg az új kormány

A válság megoldását jelentő eseményeket, izgalmas mozzanatok előzték meg, amelyekről teljes részletességgel alább számolunk be:

A tegnapi nap belpolitikai izgalmai után a designált miniszterelnök még ma is megpróbálkozott a kormányképes pártok ellentétes érdekeinek áthidalásával. Most már nem koalícióról, hanem egy olyan hivatalnok-kor-

mányról volt szó, amelyben egyes pártvezérek is résztvettek volna. A helyzet jelenlegi állása szerint az összeegyeztető kísérletnek ez a formája is meghiusult, így Titulescu számára megszűnt annak lehetősége, hogy a pártokon kívül álló kormányát elképzelése szerint alakítsa meg. A szó szoros értelmében vett hivatalnok-kormány megalakításának kombiná-

elsősorban pedig azt, hogy ne jövedüljék meg a kikerülhetetlen pusztulásukat; másodsorban pedig úgy a Banca Nationala, mint a városi bankok támogatását. Mert ha a vidéki kisbankok tényleg arra lennének utalva, hogy minden követelésüket behajtva, a likvidációjukra készüljenek, a nagyvárosok és a falvak népe esztendőig lenne arra ítélve, hogy csak törlészen és hitelt ne kapjon. Ez-

ze még jobban gyengülne a vidéknek amugy is megcsökkent vásárló és fizetőképessége, ami viszont kihatna a városok iparára és kereskedelmére és ezek révén a városi pénzügyzetekre is.

A kamat-maximumot az egészséges kisbankok kibírják, a vészhi्रेket azonban nem. S ha már a kamattörvényen nem lehet változtatni, legalább a vészhi्रेktől kell megvédeni a kisbankokat.

cióját az egyes pártok megnyugvással veszik, mert úgy a liberálisok, mint a nemzeti-parasztpárt azt reméli, hogy a parlament feloszlása után a választó tömegek újból valami

lyik kormányképes párt tagjait ültetik a miniszteri bársonyszékekbe. Titulescu hivatalnok-kormányának listáját a délutáni órákban az alábbi összeállításban kombinálták:

RADULESCU.

Népjóltai miniszter: CANTACUZINO professzor.

Igazságügyi miniszter: VOLANSKI senmitőszéki elnök.

Közlekedésügyi miniszter: IONESCU tábornok.

Földművelésügyi miniszter: GAROFLID.

Hadügyminiszter: CONDESCU tábornok.

Maniu Gyula lenne abban az esetben, ha Maniu, Duca és a kispártok blokjának egy tagja vállalna ebben a kormányban tárcanélküli miniszterséget.

Az izgalmas pillanatok egy drámai mozzanata

a németek és a szociáldemokraták egyaránt képviseltetik magukat a kabinetben.

Ujabb távirataink megerősítik a kisebbségekkel folytatott tárgyalások hírét. Titulescu utolsó ajánlatát a nemzeti-parasztpárt-liberális-lorga-kombinációt valóban úgy tervezte, hogy a szociáldemokraták és a német kisebbség is helyet foglalt volna a kormányban. A magyarokról azonban most is megfeledezett.

Nagyon jellemző az az eset, amely tegnap a deznált miniszterelnök lakásán játszódott

A válság utolsó órájában történt események:

Ma este kilenc órakor újabb kormánylista került forgalomba az Unversul rendkívüli kládása által, amely szerint a hivatalnok-kormányban Titulescu, Iorga, Argetoianu, Manoiescu, Garofild, Hatiegan, Pavel Radulescu, Zanceanu és Bogos vennének részt.

Titulescu jelenleg már nem tárgyal többé a pártfőnökökkel. Utolsó tárgyalása során közölte az érdekeltekkel, hogy amennyiben nem sikerül a megegyezés, úgy visszanyeri akciószabadságát.

Politikai körök egyébként aggodalommal szemlélik, hogy egyes vidékeken szélsőséges elemek a belpolitikai zűrzavart a maguk részére akarják kihasználni a választásokra való készülődés ürügye alatt. Cuza hívei már több helyen népgyűlést tartottak. De nemcsak Cuza hívei, hanem az elégedetlenkedőknek igen nagy táborra is csatlakozott a választá-

le, amikor a kispártok részéről Goga, Lupu és Bratianu György tárgyaltak. A politikusok távozóban már a lépcsőházban voltak, amikor Titulescu ingerülten kiáltott vendégei után:

— Azt hiszik az urak, hogy azért jöttem haza Londonból, hogy bohóc-kormányt alakítsak!?

A pártvezérek erre így válaszoltak:

— Nem mi hívjuk Önt haza Londonból, Titulescu ur!

Titulescu deznált miniszterelnök a tárgyalások után megjelent az uralkodónál, aki nek részletesen beszámolt a belpolitika eseményeiről, majd kijelentette, hogy ezek után nincs más hátra, mint hogy a politikai pártok mellőzésével alakítsa meg kormányát. Titulescu egyebekben már régen tartogatja fegyvertárában ezt a megoldást, amely szerint pártonkívüli emberekből alakulna meg a kormány, a választások levezetéséig vezetné az ország ügyeit és aztán az a párt kapna megbízást kormányalakításra, amelyik többségbe kerül a parlamentben.

A kihallgatás után ezuttal nem mulasztotta el a már obligáltá vált optimista kijelentését megtenni és elmondotta, hogy tovább folytatja a tárgyalásait a pártvezérekkel. Hogy kivel és hogy milyen keretek között, arra most is csak a jólismert diplomata mosolya volt a válasz. Ezért nem marad más hátra, mint a kombinálgatás.

sokra való készülődésekkhez. Ez a jelenség érlelte meg Titulescuban is azt a gondolatot, hogy hivatalnok-kormányát egyes pártvezérek bevonásával alakítsa meg. Ez esetben is új választásokra kerülne sor és amennyiben az új parlamenttel Titulescu kormányozni nem tudna, úgy ismét a parlament feloszlása válik aktuálisá.

Kiket kombináltak a fővárosban a hivatalnok-kormányba?

Elnök és belügyminiszter: TITULESCU.

Külgügyminiszter: GHICA herceg, volt londoni követ.

Pénzügyminiszter: ZARCEANU, a jóvátételei bizottság román delegátusa.

Közoktatásügyi miniszter: GUSTI professzor, az ismert szociológus.

Ipar- és kereskedelemügyi miniszter: PAVEL

Ahogy ezt a listát végigtekintjük, megállapíthatjuk, hogy egyetlen erdélyi tagja sincs ennek a hivatalnok-kormány-kombinációnak. Egyedüli erdélyi tagja ennek a kormánynak

Az izgalmas pillanatok

Titulescu legszívesebben a két nagy párt, a nemzeti-parasztpártiak és a liberálisok támogatásával szeretné megalakítani kabinetjét. Megnehezítette azonban ezt az igyekezetét a két pártnak ama tegnap hozott vezérlőbizottsági határozata, amelynek értelmében egyik párt sem hajlandó csak a másik párttal szövetkezni a koalícióban. Titulescu ezért egy harmadik párt után nézett sürgősen, amelyik még nem fordított végleg láthatat a koncentrációnak. Ez a harmadik — lorga lenne, aki ma a királyi audiencián is társa volt. Tehát ezekből a legujabb tipp: koalíció, a nemzeti-parasztpárt, a liberálisok és lorga részvételével.

A bizonytalan idők sűrűn eregetik azonban az olyan hír-röppentyűket is, melyek nem komolyságuk, hanem csakis érdekességük miatt érdemlik meg a fölemlítést. Ezek a hírek arról tudnak, hogy Titulescu a szociáldemokraták, sőt a német kisebbség belépését is keresztül óhajítja vinni a kabinetjében és mindkét pártnak egy-egy helyet biztosítana. A németek belépését azért tartaná előnyösnek, mert a külföld a németek részvétele folytán kedvezőbb véleményt formálna az ország iránt. A kombináció utal a cseh mintára, ahol

A vámpír

Mesebeli szörny. A görög mythos már tud róla. Az éjszakának és a haragnak a fia és a gyermekek vérének szivja. Később is újra meg újra feltűnik a szörnyeteg alakja, a néplelek ijesztő fantazmagóriáiban. A zsidó mesevilágban Lilithnek, az Ádámot öcsécsapító gonosz anyagnak a fia, aki örökéletű és szűzek vérével akarja oltani örökös szomjúságát. A flamand mondakörben az elátkozott lovag. — akiről Charles de Cortez irt prózában gyönyörű és sötét miszticizmussal teli balladát. — akinek az ad erőt, hogy minden holdváltozáskor megöl egy szüleányt. A középkor sötét és félelmekkel teljes meseerdejében a sátán-megejtette fekete barát, akinek a mások kinja földöntúli gyönyörűséget okoz és akinek figurájából Viktor Hugó faragott csodálatos szobrot Claude Trollojában, az elátkozott archidiakonusbán.

Azt már régen tudjuk, hogy a népmese magja mindig a valóság. Azok a szörnyetegek, akik olthatatlan vágygal szomjazták a piros embervér látását, éltek. És valaha megölt szörnyetteiket burkolta fantasztikus mesékbe a nép képzelő ereje. A szüleány és a gyermek mindig visszatérő figurája nem szimbolum ezekben a vérszagu és halállehelletű mesékben, hanem szintén a valóság magja, talán lényege. Az emberirtók gyönyörűsége az ártatlan gyermek megkínzása. Marquis de Sade és még előbb Marechall de Retz ennek az átoknak a megbélyegzettjei, a vérontás és kínzás szenvedélyeinek rabjai voltak. A sötét alakok vonalába új szörnyeteg került: Kürten Péter, a düsseldorfi szénmunkás.

Jack the Ripper, a londoni éjszakák titkzatos kísértetéről megállapították, hogy gyűlt volt. Szerencsétlen kétéletű ember. A porári társadalom csucsain járó, híres és előkelő orvosprofesszor, aki valami titokzatos és megfejtethetlen lelki kényszer hatása alatt gyilkolt, anélkül, hogy tudott volna szörnyű bűnről. Öntudatlanul állapotban gyilkolt. A felke fölött talán idegen lélek, szinte azt akarnók

mondani a gonosz lélek volt az ur azokban az órákban, amikor a londoni East Emd sikátorában lesett áldozataira, az ucca szerencsétlen csavargó nőire. Beteg volt. Szörnyű veszedelme a társadalmnak, mint más pusztító betegség.

De Kürten Péter egészséges. Az orvosok szerint normális, épelméjű ember. Ez az, amit nem tudunk megérteni. Hiszen, ha ez az ember épelméjű, akkor hol vannak az örütségnek a határai? Ha az, aki szépen hidegvérrel elmeséli, hogy miképpen fojtotta meg két kezével az utjába akadó kis három esztendő lányt és hogyan szurkálta ollóval halálra másik, harmadik, negyedik áldozatát, épelméjű, akkor ki az örült. Ha az, aki azért gyilkolt, mert a gyilkolás élvezetet okoz, normális és beszámítható, akkor mi az, ami nem normális.

A düsseldorfi tárgyalóteremből az örütségnek vörös hullámal csapnak szét a világra. És lehet, hogy mégis a tudósoknak, az orvosoknak, a szakértőknek van igazuk. Lehet, hogy nem örült, csak olyan egészen elképzelhetetlen gonosztevő ez a Kürten Péter, amilyent képzelünk, elgondolásunk nem is tud felfogni. És ebben a lehetőségben van valami megnyugtató. Az asszonyirtó, aki gyilkolt, hogy gyönyörködhesse áldozatal kinjában, hogy élvezze a gyermekek és védetlen nők még meleg testének utolsó vonaglászait, nem szabadul a tébolyda biztonságába a rémségek következményei előtt. Szemet szemért, fogat fogért, életet életért, egy nyomorult és szörnyű életet, sok szép, fiatal, ártatlan életért. Ugy érezzük, kár tagadni, álszenteskedni, Kürten Péter egy élete kevés. Ha több élete volna, ha többször lehetne megbüntetni, talán akkor úgy éreznénk, hogy megbűnhődhet bűneiért, amelyeknek még nevet se tudunk adni.

Két lány, fejkendő egyszerű lány beszélgetett ma reggel az uccán a düsseldorfi gyilkosról. Az egyik azt mondta: Fel kellene akasztani, de úgy, hogy ne halljon meg és azután lassu tüzön megégetni. Hiába kultura, emberiség, sok minden más, valahogy meg lehet érteni ezt a kívánságot.

Retz marsallt, a hübérrurat, számtalan vár és tartomány urát, Kürten Péter lelki rokonát, aki talán szóról-szóra úgy vallotta be bűneit, mint Kürten Péter, máglyán égették meg. Szinte azt mondjuk, hogy a középkori ítélkezésnek is meg voltak a maga jó oldalai, tudott büntetni.

Millió és millió ember, aki most fogvacogó gyötrődéssel olvassa a düsseldorfi rémperről szóló tudósításokat, így érez. Bosszút akar az ártatlanok haláláért. A gyilkos nem érdekli, nem akar tudni lelkének megrozszant gépezetéről, nem akar tudni a sötét titkokról, amelyek egyik gyilkosságból a másikba hajtották, a gyilkosnak, a szörnyű asszonyirtónak, a vámpírnak a halálát akarja. Millió és millió ember úgy érzi, hogy az élet drága kincsét még a tébolyda falai közé zártan se szabad odaajándékozni annak, akinek öröm és gyönyörűség volt a gyilkolás, a vérnek és a halálgyötrődésnek a látása.

És mégis, mégis visszafordulunk a gyilkosnak, ennek a jámbor, kispolgárformájú, szinte lágyarcu embernek az alakjához. Mégis tudni akarjuk a titok nyitját. Kell valahol valami magyarázatot találni ezekre a szörnyűségekre.

Ezt a magyarázatot akarjuk. Ezt keressék meg bírák, orvosok, tudósok. Hogy védekezni tudjunk, hogy megismerhessük majd, ha újra emberek között jár a vámpír. Meg kell találni azt a jelt, azt a bélyeget, ami kell, hogy rajta legyen. A természet yendje ellen való, hogy ez is lehessen, hogy ez is megtörténhessen és ki tudja — a szörnyű bűnök vonzó ereje titokzatosan erős — hamarosan újra kezdődjék valahol az új vámpír irtózatos garázdálkodása.

Ezért akar millió és millió ember gyors és szörnyű megtorlást, íjesztésül. Ezért kell keresni a szörnyeteg lelkének sötét titkait. Védekezésül.

És nem fogunk semmit megtudni a titokból és legfőliebb kivégzik az asszonyirtót. És szörnyű lelke, ez az ismeretlen és ijesztő lélek, holnap talán már újra gyilkol.

Kürten Péter, a düsseldorfi rém

tiltakozik a vérszomjasság vádja ellen

A tárgyalás ötödik napján kiderült, hogy gyermekkorában négy gyilkosságot követett el a düsseldorfi rém — Zárt tárgyaláson mondotta el Kürten Schultze Gertrud csodálatos megmenekülésének izgalmas történetét

Düsseldorfból jelentik: Ma tárgyalta az ötödik napon a törvényszék Kürten Péter világszenzációt jelentő, borzalmas bűnügyét. A düsseldorfi szörnyeteg bűnének tárgyalásával kapcsolatosan a lapok megállapítják, hogy az elnöknek kevés érzéke van a sexuális problémákhoz, mert a tárgyalás menetét a maximális lehetőségek határáig letompítja, ellentétben a híres Haarmann-pert vezető elnökkel, aki nem rendelt el olyan süriin zárt tárgyalásokat és nem akadályozta meg a bűnügy sexuális részének leplezetlenebb kidomborítását.

A mai tárgyaláson kiderült, hogy Kürten gyermekkorai gyilkosságainak száma nem kettő volt, hanem négy. Mind a négyet a Rajnába akarta fojtani, kettőt azonban utóbb kimentettek. Leendő sen Judith és Haarmacher Gertrud meggyilkolásának tanuit hallgatták ki ezután, akik elmondták, hogy mindkét halottat egy konyhakertben egymáshoz közel fekve találták meg. Az egyik tanu még hallotta az áldozat panaszos kiáltását is:

— Anyám, anyám...

Amikor a közelbe mentek, mindkét gyermek már halott volt. Schultze Gertrud elleni gyilkossági kísérlet tanukihallgatása következett és akkor a főügyész zárt tárgyalás elrendelését in-

PATAKI TÁNCSCSOPORT

Románia első táncscsoportja ma este 9-kor a színházban tartja első előadását
turnéja előtt.
Jegyek a színháznál.

úttványozta tekintettel arra, hogy a következő tanu nemcsak a gyilkossági kísérlet lefolyására, hanem közérkölciségbe ütköző dolgokra vonatkozólag is vallomást tesznek. Tekintetbe vették azt is, hogy Schultze Gertrud kigyógyult sebeiből és ő maga is a tárgyalóteremben van.

A zárt tárgyalásról a sajtónak a következő információkat adták ki:

Schultze Gertrud elmondta, hogy a kérdéses napon egy ismeretlen egyén melléje szegődött és haza akarta kísérni. A Rajnaparton haladtak és

Hatmillió lejbe kerül a per Németországnak

A szembesítés során Kürten tagadta, hogy a gyilkosság idején vérszomjas hangulatban lett volna. — Reiter Ida meggyilkolásának idejében Schulz Ernő tanut hallgatták ki, aki azonban noha csak néhány méternyire volt a gyilkosság színhelyétől, semmit sem látott a merényletből, mert Kürten bámulatos gyorsasággal és ügyességgel végezte dolgát. Kürten megjegyezte a tanu elbeszélésére, hogy szokása szerint ozuttal is elbujva leste a gyilkosság felidezését, a rendőrség sürgésétforgását, sőt a tömegbe ő is elvegyült.

A tárgyalást ezután délben megszakították és annak folytatását szombat reggelre halasztották.

mert neki fájt a lába, leült a part mentén. Kürten ekkor ráugrott és kéies kiáltásokkal iotfogait kezdte, majd kését villogtatva, így ordított:

— Most meg fogsz hajni..!

Ezután késszurásokat érzett a nő testén, majd amikor segítségért kiáltott, Kürten ezt mondta:

— Itt hiába sikoltasz, senki sem hallja meg!

Később mégis emberek jöttek és ekkor Kürten menekülni igyekezett. Néhány lépésről még visszafordult és kéies röhögéssel visszaszólt:

— Ugyis megöllek...

Azután a leány elveszlette eszméletét és amikor magához tért, megtudta, hogy Kürten kéies késszurást ejtett rajta. Schultze Gertrud vallomását elcsukló zokogások közepette mondta el és végül hozzátette, hogy Kürten mielőtt elmenekült, még értéktárgyait is elvitte.

Érdekes betekinteni a düsseldorfi bűnper költségvetésébe. A világ talán egyik legnagyobb bűnpere a német államnak igen jelentős összegbe kerül, mert a bűnper óriási anyaga hosszas nyomozásokat igényelt, több mint kétszáz tanut kell kihallgatni, az esküdtek napidíjai is jelentős költségekbe kerülnek, de számottevő az az összeg is, amelyet a lovassági laktanya átalakítására költöttek, mert nincs Düsseldorfban egyetlen olyan középület sem, amely a sok újságíró és a nagytömegű érdeklődő közönséget egy teremben befogadni képes volna. A per Németországnak minimálisan 160.000 aranymárkájába kerül, amely értékben megieiel hatmillió leinek.

„A sasok éneke“

ma a SELECT-mozgóban

LEHÁR FERENC
muzsikája
a Cigányszerelem-ből

Főszereplő:

Lawrence Tibbet
a Metropolitan Opera világ-
hírű baritonja

A vörös anarchia vette át az uralmat a forradalmi Spanyolország felett

Önállóságot követelnek a francia határon fekvő tartományok — Véres zavargások Madridban, Barcelonában és Tetuánban — Zamora elnök nagy leszámolásra készül — Mária királyné és Ileana hercegnő Ena királynénál

Olasz-spanyol konfliktus van máris kitörőben

Madridból jelentik: A forradalom kitörésének és a forradalmi kormány megalakulásának eddigi tényleges eredménye csak abban mutatkozik, hogy az ország monarchisztikus formája összeomlott és talán soha többet nem támad fel. De hogy az új államforma Európára nézve mit hordoz magában, az még a jövő titka, de már most arra lehet következtetni, hogy a spanyolországi események beláthatatlan következményeket hoznak. Nagy fel-tűnést keltett az új spanyol pénzügyminiszter kijelentése, amit egy esetleges olasz-francia háború kitörése ügyében tett a spanyol állásfoglalásra vonatkozólag. A miniszter Franciaország támogatását helyezte kilátásba és e körülmény kétségtelenül ébreszti azt az aggodalmat, hogy Spanyolország céljai távolról sem békés szándékuak. Az ország belpolitikai helyzete jelenleg a Kerenszky-féle érához hasonlítható és a kommunizmus bekövetkezésének lehetősége máris felbukkant ott, hogy Madridban kommunista terroriuk járták be teherautókon a várost és kisebb tüntetésekkel kényszerítették a kormány erőszakos és erélyes beavatkozását. A kormány annak ellenére, hogy tíz nap mulva az új választáson az eddigi jelek szerint 20 százalékkal megerősödik, mégis fél a szélsőséges elemek esetleges érvényesüléséről és ezért minden intézkedést megtett, hogy a kommunisták a legminimálisabb képviselőlet szerezhessék meg a parlamentben. A forradalmi események szinte természetes következménye az, hogy az ország külföldi megbízottai közül, a londoni, párisi, berlini, washingtoni, athéni, kopenhágai követek, valamint a népszövetségi megbízott el-küldték lemondó-levelüket a miniszterelnöknek. Az eseményekről szóló részletes jelentéseinket különben az alábbiakban adjuk:

Barcelonából érkezett jelentéseink arról adnak hírt, hogy a katalán köztársaság Macia ezredes elnökelete alatt, már hivatalosan is megalakult. Macia ezredes, a katalán köz-

társaság elnöke, kormányát a madridi kormány megkérdése nélkül, teljesen önállóan alakította meg. A madridi kormány két tagja a mai nap folyamán repülőgépen Barcelonába

utazott, hogy ott tárgyalásokat kezdjenek Macia ezredessel. A délutáni órákban Macia ezredes megegyezett a madridi kormánnyal, amely szerint vele egyetértésben kívánja továbbra is a kormányzás nehéz munkáját végezni. A madridi kormány az összes jogszabályokat és jogi intézkedéseket, melyek a diktatura alatt életbe léptek, hatályon kívül helyezte. Az országban meglehetősen nyugalom van, csupán Szevillában és Bilbaoban történtek zavargások, ahol a kommunisták állandóan azon vannak, hogy amint csak a legkisebb lehetőség is kínálkozik, tüntetéseket inszenáljanak. Mindenütt ostromállapotot rendeltek el.

Madridi jelentések szerint a spanyol köztársasági kormány ezideig még semmi intézkedést sem tett arra vonatkozólag, hogy az új kormányt az összes külföldi hatalmak elismerjék. Madridban különben az a vélemény alakult ki, hogy az új államforma külföldi elismerése könnyen fog menni, annál is inkább, mert Azoar tengernagy szabályszerűen adta át a hatalmat. A késő délutáni órákban érkezett hírek szerint, az új spanyol kormány már az összes államokhoz elküldötte átíratát, melyben kérte az új kormány elismerését. Az új spanyol külügyminiszter ma elfogadta a quirináli, a washingtoni és az athéni követek lemondását.

KILÉNYI EDWARD

világhírű zongoraművész

hangversenye a Kulturpalotában

április 23-án este 9 órakor.

Jegyek: BLOCH papírkereskedésében.

Alfonzot felelősségre akarja vonni a köztársaság kormánya

Zamora elnök ma nyilatkozott a forradalom kitöréséről és a király lemondásáról a sajtó munkásainak. Kijelentette, hogy a történelmi eseményekért és válságos fordulatokért elsősorban a király felelős, aki a diktatura strohmannja volt már 8 esztendeje. Alfonznak kell felelni tetteiért azon a monstreperen, amit a spanyol kormány nemsokára megindít, a világ ítélőszéke előtt.

Véres zavargások és háborús fenyegetések

Véres zavargások játszódtak le ma reggel a marokkói Tetuanban, amely tudvalevőleg spanyol gyarmat, ahol a spanyol főbiztosság palotája előtt hatalmas tömeg gyűlt egybe, mely egyre fenyegetőbb magatartást tanusított. A tömeg nagyrészt kommunistákból állott, akik egyre uszították a tömeget, amely amugyis vérengző kedvében volt. Végül is nagyszámu rendőrség és a palotaőrök igyekeztek a tömeget szétszórni. Eközben azonban a tömeg közül többen bántalmazták a rendőröket úgy, hogy a rendőrség kénytelen volt legyverét használni, melynek során három kommunista a gölyöktől találva még a helyszínen meghalt, tizen-

két kommunista pedig rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett.

Az új külügyminiszter a „Journal“ hasábjain rendkívül leltűnő módon nyilatkozott az Olaszországgal fennálló barátsági szerződésre vonatkozólag. A köztársaság külügyminisztere bejelenté, hogy egy esetleges olasz-francia konfliktus esetén Spanyolország azonnal fel fogja mondani az Olaszországgal kötött barátsági szerződését. A spanyol külügyminiszter nyilatkozata Olaszországban érthető megdöbbenést keltett és valószínű, hogy az olasz kormány már felvilágosítást is kért, bár az új spanyol kormányrendszert még nem ismerete el.

Apró alakulatokra hull szét az új köztársaság

Párisba érkező madridi jelentések szerint a köztársasági kormány tevékenysége mind nagyobb nehézségekkel találkozik, amelyeknek legfőbb forrása, hogy a katalán köztársaságon kívül a francia vidékekkel határos spanyol tartományok szintén önálló köztársaságokat akarnak alakítani külön alkotmánnyal, mert ezek a tartományok történelmi privilégiumokra hivatkoznak.

Marseille hírek szerint a spanyol flotta barátságatlanul fogadja az új rendszert. A régi rendszer hívei biznak abban, hogy a flotta segítségével megszervezik az ellenforradalmi mozgalmat.

Az új kormány elrendelte, hogy Berenguer tábornok és társai ellen a manillai kudarc miatt felelősségre vonó nyilvános pert indítsanak. Berenguernek sikerült megszökni, azonban valamennyi társát letartóztatták.

Franco őrnagyot a légügyek kormánybiztosává nevezték ki és valahányszor megjelenik Madrid uccáin, a tömeg melegen ünnepli.

Reformok és revíziók

Madridból jelentik: Az ideiglenes kormány ma délelőtt minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározta, hogy minden a diktatura ideje alatt készült törvényjavaslatot revízió alá vesz vagy pedig teljesen hatálytalanít. A minisztertanács ezenkívül elhatározta, hogy a szenátust feloszlatja, mert az nem választás útján alakult, hanem királyi kinevezéssel. Az új kormány semmiesetre sem kívánja, hogy ilyen körülmények között alkotmányozó-része legyen a nemzetgyűlésnek, melyet az egész or-

Oriási vagyont mentett át a felfordulásból a királyi család

PÁRISBÓL jelentik: A spanyol király tegnap este a Maurice-szállodában szállt meg és 28 szobás lakosztályt nyitvatott magának, melynek napi ára 8000 frank. Beavattott információi szerint a király legalább 125 millió pezétát helyezte el külföldön és Ena királynő mintegy negyedmilliárd pezeta értékű ékszert mentett át a száműzetésbe. A király Angliában másfélmillió font aranyrudat helyezett letétbe, Páris környékén pedig nagyterjedésű birtokot vásárolt. A francia fővárosban nagy lelkesedéssel fogadták a királyt, akinek a királyi övevel való találkozása meghatározó körülmények között történt. A trónörökös az ut során megbetegedett és lázasan fekszik lakásán.

Alfonz király megérkezése után csakhamar az angol királlyal és anyósával, Beatrix hercegnővel kért telefonösszeköttetést, akikkel hosszabb ideig elbeszélgetett.

Királynők látogatása a száműzött uralkodónél

Zita királyné a tegnapi napon Belgiából Párisba érkezett, hogy személyesen keresse fel a spanyol királyi családot, akinél annakidején hosszú látogatáson volt, mely alkalommal a királyi család kitüntető figyelemmel fogadta Zita királynét. Hírek szerint a királyi család nem megy Angliába, hanem a Peloponnészon vásárol birtokot és ott telepszik meg.

A belga királyné, aki tegnap azért jött Párisba, hogy a spanyol királyi családot meglátogassa, ma délben visszautazott a belga fő-

szág megszavaztatása után kívánnak megalakítani.

A kormány ma megfogalmazta azt a jegyzéket, amelyet az összes államok kormányának elküld és amelyben bejelenté a köztársaság megalakulását. Londonban Mari Delva spanyol követ, mielőtt elhagyta volna az angol fővárost, a kormánynak bejelentette a változást, amire azt a választ kapta, hogy Anglia csak a szokásos diplomáciai eljárás megtörténte után fog dönteni. Ezzel szemben a francia kormány máris kijelentette, hogy a köztársasági kormányt elismeri.

Az olasz-spanyol mérkőzés szeleimében...

Rómából jelentik: Az olasz lapok a spanyol helyzettel foglalkoznak, egyöntetűen megállapítják, hogy Spanyolországra ezidőszert nagyon sok árnyék esik. A Tribune azt írja, hogy Spanyolország a jelenlegi rezsim alatt nem maradhat, mert a mostani kormányzat túl primitív ahhoz, hogy Spanyolországban az élet továbbra is a rendes kerékvágásban folyék, Ugyancsak római jelentések számolnak be arról is, hogy a lapok nagy meglepéssel vették tudomásul a spanyol belügyminiszternek egy olasz újságíró számára adott nyilatkozatát, melyben a belügyminiszter kijelenté, hogy a jövő héten Bilbaóban megtartandó olasz-spanyol footballmérkőzés teljes nyugalomban fog lefolyni és a belügyminiszter bizonyos abban, hogy a közönség az olasz játékosokat a legnagyobb jóindulattal fogja fogadni.

városba. A királynét elutazása előtt a spanyol királyné felkereste szállóbeli lakásán és a látogatást visszaadta. A késő éjjelel jelentések szerint Mária román királyné, aki Bretagnéből való visszatérése Párisban kiszállott Ileana hercegnő kíséretében, szintén meglátogatta a spanyol királyi családot.

Miranda herceg, spanyol főudvarmester ma délután a király megbízásából fogadta a sajtó képviselőit, akiknek a király hálás köszönetét fejezte ki, azért a meleg és bensőségteljes fogadtatásért, amellyel a francia nép a királyt fogadta. Miranda herceg kijelentette, hogy Alfonz király a legszigorúbban tartózkodik minden olyan szerepléstől, mellyel a fran-

Igazat mondott a kalapácsos gyilkos

20 sűrűn gépelt oldalt töltenek meg a szörnyű gyilkosságról elhangzott vallomásaok

Budapestről jelentik: Dr. Vajda detektív-felügyelő elkészítette Fischl Frigyes a kalapácsos gyilkos vallomásáról felvett jegyzőkönyveket, melyek 20 sűrűn gépelt oldalt tesznek ki és azt ma Budapestre küldötte.

A jegyzőkönyvek a bűnügyet a legaprólékosabban tárgyalják és annak a legkisebb mozzanata is fel van véve az óriási terjedelmű jegyzőkönyvbe.

Dr. Vajda detektív-felügyelő a jegyzőköny-

KATASZTRÓFÁK A SZERELMI ELETBEN

456 oldalon 240 lei Sandor Ferenc-nél.

cia kormányt nehézségük elé állítani. Az a király kívánsága, — mondotta — hogy in-kognitóját a lehetőségekhez képest megtartsa. Végül hangsúlyozottan kijelentette, hogy a király nem mondott le, csupán elhagyta az országot, hogy külföldön várja be a spanyol nép döntését, mely a közelgő választásokon el fog dőlni.

A párisi sajtó baloldala gunyolódva ír a francia főváros lelkesedéséről és csodálkozásának ad kifejezést, hogy a francia republika polgárai egy új köztársaság megalakulását nem tekintik rokonszenvvel, sőt katasztrófá-lisnak tartják. Különböen alig fordulhatna a nép szimpátiája oly őszintén a menekülő spanyol király felé. Leon Blum lapjában a Populaireben Alfonzról megemlékezve a királyt „körültekintő üzletembernek“ nevezi, aki bukása előtt anyagilag biztosította jövőjét.

Nem mondott le a spanyol király

Madridból jelentik: A külföldi hírlapírók kérdést intéztek Romanonezhez, hogy Spanyolország a beállott változás folytán milyen államformának tekinthető? A válasz a következő volt:

— Miután a király nem mondott le a trónról, Spanyolország jogilag még mindig monarchikus államforma.

Az egyik angol hírlapíró erre megkérdezte, hogy nézete szerint az uralkodó visszatér-e az országba, mire Romanonez így válaszolt:

— Ezt csak az égben tudják.

Van énnekem eszem!

— kiáltott fel Schreiber, a kofferes gyilkos, midőn az elmeállapotát akarták megvizsgálni

Budapestről jelentik: Az ügyészség, mint annakidején az Aradi Közlöny is megírta, elrendelte Schreiber Tamás, a kofferes gyilkos elmeállapotának megvizsgálását. Az elmeszakértők ma megjelentek a Markó-uccai fogházban, hogy megvizsgálják Schreiber Tamás elmebeli állapotát. Különböző kérdéseket adtak fel Schreibernek, aki mikor rájött, hogy elmebeli állapotát akarják megvizsgálni, erélyesen felkiáltott:

„Nem vagyok én bolond, van én nekem eszem!”

A vizsgálati vezetők, most nem tudják, osztobaságnak vegyék-e a gyilkos kijelentését, vagy újabb ravaszságnak, amellyel naivitását igyekszik bizonyítani?

Újabb idő-rendelet:

Visszatérünk a középeurópai időszámításhoz

Bucuresti tudósítónk jelenti: Ionescu CFR, vezérigazgató rendeletet adott ki az egész személyzetnek, hogy május hó 15-én éjjel 1 órakor az összes vonalakon és irodákban tíz órát egy órával vissza kell vinni, illetve 12 órára állítani. Az új időszámítás bevezetését az egységes középeurópai menetrend megalkotása tette szükségessé. Ezzel egyidejűleg természetesen az egész ország időszámítása visszamegy egy órával és csatlakozik ezáltal a középeurópai időszámításhoz.

veket a budapesti főkapitánysághoz juttatta el, ahol kétségteljesen megállapították, hogy Fischl mindent úgy mondott jegyzőkönyvbe, ahogy az a valóságban tényleg megtörtént. Fischl a legnagyobb nyugalommal beismerte a tett elkövetését, csupán azt hangoztatja állandóan, hogy Steiner herceget sajtó kívánságára ölte meg. A kalapácsos gyilkos még elmondotta, hogy önként akart jelentkezni a rendőrségen, de közben elfogták.

Arad magyarságának vezérei hitteljes bizalommal néznek az új választás eredményei elé

Barabás Béla dr., Parecz Béla dr. parlamenti képviselők és Széll Lajos dr. tagozati alelnök megvilágítják a romániai magyar kisebbség politikai állásfoglalását az Aradi Közlöny olvasói számára

Barabás dr.: Büszkeségből sem tolakodunk!

Bucurestiben éjjel-nappal főzik a politikai boszorkányműködésben a különböző kormánylistákat és szinte negyedóránként újabb és újabb összetételű kormánylisták kerülnek ki a tisztítótűzből. Am már is feltűnt, hogy Titulescu designált miniszterelnök egy kisebbségi párttal sem vette fel a kontaktust. Az Aradi Közlöny szerkesztőségét érdekelte annak oka, hogy az ország egyik legnagyobb ellenzéki csoportját, a különböző kisebbségi pártokat miért negligálta a miniszterelnök és hogy a Magyar Párt milyen álláspontra helyezkedik a májusban megtartandó új választások alkalmával?

Ez ügyben az egész ország kisebbségi sajtójában ezuttal is elsőnek felkerestük Barabás Béla dr. országgyűlési képviselőt, az aradi tagozat érdemekben gazdag, ősz vezérét, aki fiatalos energiával éppen a mindjobban feltornyosuló magyar párti ügyek aktáinak elintézésével foglalatalkodott, de eközben is örömmel fogadta az Aradi Közlöny érdeklődését.

— A Kolozsváron székelő pártvezetőség — mondotta Barabás Béla dr. — még nem foglalhatott állást az új helyzetben, mert a tények olyan váratlanul következtek be, hogy még mi — akik pedig hozzá vagyunk szokva a belpolitikai meglepetésekhez és ismerjük is azokat — sem tudtunk az új szituációba azonnal beleilleszkedni. Minden eshetőségre el vagyunk készülve, meglepetések nem érhetnek, legfeljebb pillanatnyi lélekzetvételre van szükségünk arra, hogy tennivalónkat fixirozzuk.

— Pártunkat nem hívták meg a tanácskozásokra, mi pedig már büszkeségből sem tolakodunk oda, ahol bennünket nem ismernek el teljesen egyenjogusult felekként. A választások majd bebizonyítják a bucaresti-i uraknak, hogy a magyar kisebbséggel komolyan számolni kell. Mi lojálisan folytatjuk harcunkat és reméljük, hogy a tények dönteni fognak a politikai megmozdulásokban ezuttal is.

A magyarság felkészülve várja a választások eseményeit

Széll Lajos dr., az aradi magyarság második markáns vezetőgyénisége bizakodva néz a lefolytatandó választások elébe.

— A Magyar Párt nem orientálódott — mondotta Széll dr. — egyik nagy román párt felé sem és nem orientálódhatott a kis pártok politikájához sem, mert hiszen a kis pártok elenyészően kevesebb politikai súlyt képviselnek az országban, mint mi, kisebbségek.

— Románia kisebbségei az összlakosság huszonöt százalékát teszik ki és ez a szám egy ország szempontjából olyan nagy erőt képvisel, hogy azt semmibe venni egyetlen pártnak és egyetlen vezetőpolitikusknak sem szabad, mert evel az ország érdeke ellen

Két új világrekordot állított fel Dawis

Az angol származású uszóbajnok megjavította Arne Borg rekordját

Párisból jelentik: Dawis uszóbajnok két világrekordot állított fel az uszás tereken. 300 méteren 3 perc 33.4 másodperc alatt, 400 méteren pedig 4 perc és 47.4 másodperc alatt érkezett célhoz. A régebbi világrekordot 1925-ben Arne Borg világhírű uszóbajnok csinálta meg, aki egész a mai napig 300 méteren 3 perc 33.5 másodperc alatt, 400 méteren 4 perc és 50.3 másodperc alatt érkezett célhoz.

cselekszik. A magyarság teljesen fel van készülve az új választásokra, mert a múltban már megtanulta azt, hogy csak saját erejéből tud komoly politikai egységgé nőni.

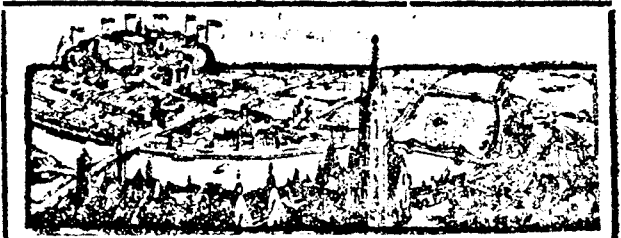
— Ha a májusi választások már a tervezett új választási törvény alapján tolynának le, a kisebbségek és elsősorban a magyarság, soha nem látott nagy számban jutna a román parlamentbe, de a prémios rendszer sok mandátumunkat a többségi pártoknak juttatná. Arad magyarsága tudni fogja, hogy a választások mit jelentenek, bizunk öntudatosságába és bizakodva nézünk a jövő elébe.

Parecz Béla dr. parlamenti képviselő, az aradi tagozat ugyancsak közbecsülésben álló vezetője az alábbiakban nyilatkozott az Aradi Közlöny számára:

— Nagyon meglepett engem is, hogy éppen Titulescu, akinek nagy koncepcióját a külföld is elismeri, ilyen nagy helyre nem hozható lábát követ el, hogy a kisebbségi pár-

Az a kenyér a legjobb, amit magunk keresünk

— A Romániában élő kisebbségi pártok vezéregyéniségei európai viszonylatban is elismert politikai szaktekintélyek, akiknek tanácsai csak jótékony hatással lehetnek volna a káoszban való kibontakozás gigászi küzdelmében. Hozzászoktunk már ahhoz, hogy a többségi pártok csak a választások előestéjén nyújtják felénk kezeiket, de tudjuk már, hogy önerőnkön többet érünk el, miut mások kocsija után szaladva.



Budapesti Nemzetközi Vásár

1931. május 9-18.

Nyugat és Kelet árucseréjének hatalmas piaca. A magyar termelő erő és munka nagy bemutatója.

200 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportáru és a kézműipar termékeinek felvonulásával. Nemzetközi pavilonok a külföldi ipar számára.

50%-os utazási kedvezmény
Romániában a visszautazásnál, Magyarországon ugyaz oda-, mint a visszautazásnál.

Vízummentes határátlépés.

Felvilágosítás és vásárigazolvány kapható: Budapesten: a vásáriródnál, V. Alkotmány-utca 8. Aradon: Az Europa Agentúra-nál: Banca Dacia, Str. Regina Maria és a Wagon Lits fiókjánál. Bulev. Regina Maria (Ortogan). Ezenkívül Nagyrománia összes nagyobb városában, ahol a két utazási iroda fiókja vagy a vásár közvetlen tb. képviselője működik.

tokat egyáltalán kihagyja kombinációiból — mondotta Parecz dr. — Titulescu, mint londoni nagykövet, többször képviselte a kisebbségi ügyet Genfben és ezért legalaposabban ismeri ezt az égető és el nem odázható kérdést. Eppen azért, mert mindig nagyvonalú koncepciójáról tett tanúságot, tőle vártuk el, hogy a kisebbségi pártoknak is kellő fontosságot tulajdonítson az ország konszolidációjának nagy feladatában.

Az a kenyér a legjobb, amit magunk keresünk

— Jobban esik az a kenyér, amit magunk keresünk meg, — fejezte be szavait Parecz dr. — mint amit másoktól alamizsnaként kapnánk és ezért, habár a kolozsvári pártvezetőség álláspontját még nem ismerem, egészen biztos vagyok benne, hogy csak önálló listával veszünk részt a választásokon, hiszen azt már tudjuk, hogy csak egy egységes és tervszerűen levezetett akció képes a magyar közönyt felrázni.

A távrepülő Bibescu herceg lezuhant Indiában gépével

Motorhiba miatti kényszerleszállása közben a gép motorja kigyulladt — A gép három utasa su yos sérüléseket szenvedett

Eddig egyedül Bibescu herceg nyerte vissza eszméletét

BUCURESTIBŐL jelentik: Szikratávírón érkezett híradás szerint Bibescu herceg indiai távrekordjavító repülőútja alkalmával lezuhant. A tragikus hír pillanatok alatt elterjedt a fővárosban és mindenütt a legnagyobb részvétet váltotta ki, mi vel a vállalkozás sorsát az egész ország figyelte.

Mint ismeretes, a herceg nem régen indult el indiai útjára, azzal a kitűzött céllal, hogy a távrekordot feljavítja. Repülőgépe, amely kiváló konstruktörök tervei alapján készült el, Károly király nevét viselte. Bibescu herceget Forduloiu, az általánosan ismert román repülő, Beller repülőhadnagy és Hunt mechanikus kísérték el útjára. Forduloiu a múltban igen bravuros eredményeket ért el a távrepülés terén. Az indiai repülőút eddig minden zavaró momentum nélkül folyt.

Bibescu herceg ma délben szállt fel Gaya város repülőteréről. A gép Alahabad felé tartott. Gaya és Alahabad között a herceg észrevette, hogy a motor nem működik pontosan. Kényszerleszállást akart eszközölni, azonban mielőtt a gép földet ért volna, kigyulladt. A repülőgép utasai súlyos természetű sérüléseket szenvedtek.

A román repülőket a helyszínen résziesítették első segélyben, majd beszállították őket a legközelebbi eső kórházba. Az utasok közül eddig egyedül Bibescu herceg nyerte vissza eszméletét. A repülőkatasztrófa részletei felől további jelentések az éjjeli órákig nem érkeztek.

A legújabb jelentések szerint a herceg

két társának a zuhanás alkalmával szerzett sérülései olyan súlyosak, hogy életbenmaradásukhoz kevés a remény. A herceg kisebb, könnyen gyógyuló sebekkel került ki a balcsétsból.

Az aradi mozik mai műsora

5. 7 és 9 órákor:

CENTRAL MOZGÓ: EGY TEST KÉT LÉLEK, Bünygyi dráma, Paul Lindau színműve nyomán. Főszerzők: Fritz Kortner és Heinrich George, a két kiváló német jellemszínész. Partnerejük: Nagy Kató. 100%-os németül beszélő slágerfilm. (Előadások megkezdésekor az ajtókat bezárjuk.)

SELECT MOZGÓ: Premier. A SASOK ÉNEKE. Romantikus színmű, énekes filmjáték Lionel Barrymore rendezésében. A kísérőzenét Lehar Ferenc „Cigányszerelm” c. operettjének motívumaiból komponálták. A főszerepben: Lawrence Tibbet világhírű operabájos.

ELITE MOZGÓ: Ma utójára. A VÉNKS ÖSSZONY TITKA. Dráma. E. Marlitt közismert műve nyomán. Főszerzők: Marcella Albani, Anton Pointner és Hermann Picha.

GRADISTE MOZGÓ: 7 és 9 órákor. Utójára. PIROS ÉS FEKETE. Stendhal világhírű regénye nyomán. Főszerzők: Ili Dagover, Ivan Mosjoukine és Agnes Mosjoukine-Petersen.

H I R E K

Miniatür

A nagy íróasztal mögött kicsit tárdtan előrelépett. A vállai mintha valami igen nagy terhet cipelnének. Az ajtó felé nézett, ahol még egyszer meghajolt utolsó miniszterelnöke. Fáradt, öreg ember, ráncos arcán mintha ott égnének a visszafojtott könnyek. Most eltűnt. Szeretett volna utána menni, hogy még egy jó szót mondjon neki. Valami kedves és vigasztaló szót.

Azután egyedül volt. Egyedül a nagy íróasztallal és egyedül ennek az íróasztalnak az emlékeivel. Haragudott erre a hatalmasan elterjeszkedő butoradarabra, amely annyi mindent látott. Ennek a zöld lapján feküdt az a papír, amelyre annyiszor írta alá: Yo et rey, Alfonso.

Az ablakokon keresztül messzi zugás hallatszott. Odafigyelt. Milyen furcsa, ebben a tompa zugásban mint visszatérő ritmus mindig erősebb, mindig diadalmasabb lett az örömujjongás.

Kicsit elvonta a száját. Örülnek, hogy elmegy. Miért örülnek? Nem bántotta őket. Vér volt a vérükből, lélek a lelkükből. Szerette őket és azt hitte, hogy szeretik. Ezért vállalt magára annyi mindent, ezért kilődött annyit ennél a rettenetes nagy íróasztalnál. És most örülnek, hogy elmegy.

Megindult az ajtó felé. Egy pillantással sem bucsuzott a nagy íróasztaltól. Az arcát — nagy a megszokás hatalma — komor és méltóságos maszkba vont, de belül, legbelül, örült, hogy elmehetett.

Megszabadult tőlük.

— VÉGRE: AZ IDŐ FELMELEGEDÉSE VÁRHATÓ. A budapesti meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint délnyugatról terjeszkedő enyhülés várható fokozódó borulással és lecsapódásokkal.

— Kétezer diák tisztelgett a király előtt. Bucurestiből jelentik: Ma déln 12 órakor 2000 középiskolai diák és diakleány vonult fel a Calea Victoriein, a királyi palota elé, akik a fővárosban lévő versenyen vesznek részt. A királyi palota erkélyén a király és Mihály nagyvajda fogadták a tisztelgést. A diákok és a diakleányok nemzeti ruhában vettek részt a felvonuláson, amely körülbelül egy óra hosszúságot tartott.

— Temesváron a kávések tiltakoznak a hosszú mozielőadások ellen. Temesvárról jelentik: Temesváron hosszabb idő óta nagy a panasz, hogy a kávéházak és az éttermek drágábbak, mint bármelyik erdélyi városban. A temesvári kávések most memorandumot intézettek a tartományi igazgatósághoz, és rámutattak a drágaság okaira. Többek között nehézményezik, hogy a mozgósínházak nem kezdik meg pontosan este kilenc órakor előadásukat, aminek az a következménye, hogy azok néha éjfélig is eltartanak. Éjfél után a mozilátogatók már inkább hazamennek, vendéglőbe, vagy kávéházba senkinek sincs kedve betérni. A vendéglősök most azt kérik a várostól, hogy a mozgók — amelyek Temesváron a város tulajdonában vannak — tizenegyre fejezzék be előadásukat.

— Tul van a veszélyen Goldzieher Hedy. A tegnapi nap folyamán az aradi Therapiazsanatóriumban vakbelsőoperációt hajtottak végre egy közismert aradi urileányon, Goldzieher Hédyn, dr. Goldzieher Albert aradi ügyvéd leányán. Az urileány már több, mint egy éve állandóan gyomorfájdalmakról panaszkodott szülei előtt, akik leányukat több ízben orvosai is megvizsgáltatták, sőt rendszeresen kezeltették, azonban az orvosi megállapítás szerint, az urileány gyomorsav-túlfeszítésben szenvedett és hosszú időn keresztül ez ellen kezelték. Egy nemrégiben végzett Röntgen-vizsgálat alkalmával az orvosok kétségkívül megállapították, hogy az urileánynak vakbélgyulladás van és ezért beszállították a Therapia-szanatóriumba, ahol dr. Roth orvostanár sikeresen megoperálta a 18 éves urileányt. A beteg néhány nap múlva már teljesen felgyógyultan el is hagyhatja a szanatórium betegszobáját.

Az első negyedévi deficit: egymilliárd 454 millió lej

Hárommilliárd 633 millióval kevesebb folyt be 1931. január 1-étől március 31-ig az államkasszába az előirányzott bevételeknél

BUCURESTIBŐL jelentik: A pénzügyminisztérium minden évnegyedben jelentést ad ki az állampénztár helyzetéről. Most készült el az idei első három hónap pénzügyi forgalmáról a jelentés, amely szerint 1931 január 1-től március 31-ig az állampénztárba ötmilliárd 193 millió 342 ezer 621 lej folyt be.

Ha figyelembe vesszük, hogy az állami költségvetés 35 milliárd 305 millió, ebből egy negyedévre 8 milliárd 826 és fél millió esik, akkor megállapíthatjuk, hogy 3 milliárd 633 millió lejjel ke-

vesebb folyt be az előirányzatnál az államkasszába: ennyi a deficit.

Az elmúlt esztendőben az első három hónap alatt 8 milliárd és 95 millió lej inkasszált az államkassza. Dacára tehát az erőskezi adópolitikának, az idei esztendő első három hónapjában mégis egyharmadával kevesebbet tudtak beinkasszálni.

Amikor a király akaratából lényegesen szűszeszoritották a kiadási tételeket, mégis hat milliárd 648 milliót fizettek ki az első három hónapban, ami azt jelenti, hogy az állampénztárnak máris egymilliárd 454 millió hiánya van.

Árad a Duna!

Katasztróákkal fenyeget az újabb ár.

GALACBÓL jelentik: A napok óta tartó esőzések miatt Galac környékén megáradt a Duna. A Duna áradása olyan nagyméretű, amilyen a legutóbbi esztendőben nem volt tapasztalható. — A megáradt folyó Galac környékén óriási károkat okozott. Galacban a külváros uccáit elborította a víz, több ház bedől. Hogy emberéletben esett-e kár, azt még nem lehetett megállapítani. A Duna áradása egyre nő és nagyobb katasztróákkal fenyeget.

A Szereth-folyó is megáradt. A folyó árterületén több falu víz alá került. Katonaszolgát küldtek a mentési munkálatok céljából.

— Crisan István, az aradi Ipartestület régi pénzbeszedeje meghalt. Crisan tizenhét éve áll az Ipartestület szolgálatában, ahol mindvégig feletteseinek megalégedésére végezte munkáját. Crisannak különben cipész volt a mestersége és hivatali elfoglaltsága mellett, iparát is üzte. Az öreg pénzbeszedeje halála mély részvétet váltott ki.

— Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűviz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendszeres bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a **Ferenc József viz** szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csúszban szenvedőknek is nagyon jól tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Megkerült az öngyilkosnak hitt fiú. Megírta az Aradi Közlöny néhány nappal ezelőtt, hogy egy aradi tisztviselő nevelt fia, szerelmi bánatában elszökött otthonról. Az esetről még akkor értesítették az aradi rendőrséget, amely nagy eréllyel kezdte el a nyomozást. De a rendőrség munkája a mai napig eredménytelen volt. Mára aztán Butariu detektív a külvárosban razziát tartott és Samu Gyulát egy asszony lakásán megtalálták. Azonnal felhozták mindkettőjüket a rendőrségre és értesítették a fiú nevelőapját. Az asszonyt kihallgatták és megállapították, hogy már egy ízben tizenhárom hónapig el volt zárva, gyilkossági kísérlet miatt. Férjét — akit rövid házasság után megunt — egy éjjel úgy akarta eltenni láb alól, hogy sósavat öntött alvó férje szájába. A nyomozást az asszony előéletére vonatkozólag tovább folytatják.

— Bestiális anya. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai rendőrség jelentést tett az ügyészségnek, hogy egy oszlásnak indult, 6—7 hónapos csecsemő holttestét találták. A holttest az Andrényi-féle vasraktár háta mögött egy sáncban volt elásva, de az utóbbi napok esőzése a földet lemosta és a vékony takarót, amellyel a csecsemő hullája be volt takarva, láthatóvá tette. Két játszadózó gyermek vette először észre, de senkinek sem szóltak róla. Később azonban kóbor kutyák kikaparták a csecsemő hulláját, amelyet a járőkelők észrevettek. A rendőrség erélyesen nyomoz a bestiális anya kilétének felderítésére.

— Ünneplik a diplomáciában a jubiláló magyar miniszterelnököt. Budapestről jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök működésének 10 éves jubileuma alkalmából üdvözlő táviratokat kapott Benito Mussolinótól, Brüning kancellártól, Curtius külügyminisztertől és az eszt állam fejétől. A mai magyar minisztertanácsban is melegen ünnepelték Bethlen István miniszterelnököt tiz éves jubileuma alkalmával. A miniszterelnököt a kormány nevében Klebelsberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter köszöntötte fel.

— Házasság. Klopót Ferenc (Illa), Weisz Dody (Arad) házasságot kötöttek.

Pap Imre György és Sommer Erzsébet, folyó hó 18-án, este 7 órakor, a református templomban házasságot kötnek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Függöny, csipkék és tülkök minden szélességben a legolcsóbban **HELLER & KRAUSZ**-nál.

— Felhívás a választói névjegyzékből kimaradt magyarokhoz. Az aradi Magyar Párt vezetősége felhívja Aradváros magyarsága közül mindazokat, akik a személyazonossági igazolványaik kiállításának alkalmával arról győződtek meg, hogy a választói névjegyzékbe, avagy azok közül valamelyikbe felvéve nincsenek és azokat, akiknek biztos tudomásuk szerint a választói joga nincsen meg, pedig az erre vonatkozó összes kellékekkel rendelkeznek, hogy e hónap végéig annak megszerzése végett, a járásbíróshoz felebbezést nyújtsanak be. Aki ezt a felebbezést elkészíteni nem tudja, forduljon teljes bizalommal a pártirodához, Strada Romanului (volt Zrinyi-ucca) 8. szám alá, ahol ezt a felebbezést részére díjmentesen elkészítik. Akik az illetőségi, ugynevezett otthon-listába sem volnának felvéve, a felvételüket a járásbíróshoz benyújtott felebbezéssel egyidejűleg kérhetik.

Vesebajban szenved?

Okvetlen vegye meg és olvassa el

Dr. Ujhelyi aradi urologus specialista könyvét.

„Mit kell tudni a vesebetegségekről?”

40 lejt minden könyvkereskedésben kapható.

— Kohn József balesete. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség érte a napokban az aradi iparosság egyik közismert vezetőjét Kohn József aradi bádogsmestert és háztulajdonost. Az általános szimpátiának örvendő idős urat a napokban az egyik forgalmas uccán elütötte egy kerékpár. Kohn József az esetnek nem tulajdonított nagyobb fontosságot és továbbra is szorgalmasan intézte vállalatának ügyeit. Pár nappal ezelőtt azonban heves fájdalmak kezdtek gyötörni és az idős ur bement a Therapia-szanatóriumba, ahol Röntgen-vizsgálat alapján megállapították, hogy Kohn József az esés következtében felső jobb karcsontrepedést szenvedett, melyet inszakadás és belső vérzés követett. A súlyosan sérült nagyiparost tegnap délután dr. Roth Marcel professzor megoperálta és értesülésünk szerint, az operáció kitünően sikerült és Kohn József pár héten belül már elhagyhatja a szanatóriumot.

A rendszeres bélműködés alapja az egészségnek. Este 2—3 szem Artin dragée reggeli normális ürülést biztosít. Kérje orvosától. Olcsó!

Három öngyilkosság Marosvásárhelyen

Harakirit végzett magán egy gazda — Ketten a magas adók miatt lettek öngyilkosok

Marosvásárhelyről jelentik. Csütörtökön Maros megyében három székely gazda lett öngyilkos. Márton Ferenc ötvennyolc éves újdellői földműves, aki pár éve özvegy ember volt, egy tizenhat éves leánynak udvarolt. A leány viszkozta is a szerelemét, hozzámment volna feleségül, a szülők azonban feltételül kötötték ki, hogy Márton előbb kapja meg rokonaitól a reá néző ötvenezer lejes örökséget. Szerdán azután a rokonok kijelentették, hogy az örökséget nem hajlandók átadni. Az öregedő ember afőlőtti elkeseredésben, hogy tervezett házassága meghiúsult, a padlásán felakasztotta magát. A kötélen azonban elszakadt, amire ő egy disznóölökéssel felmetszette a torkát és még volt annyi ereje, hogy a gyomrán is hatalmas sebet ejtsen. Így találtak reá. Beszállították a marosvásárhelyi kórházba, ahol csütörtökön meghalt. A másik két öngyilkos gazda a rossz gazdasági helyzet és a magas adók áldozata. Imre Lajos negyven éves és Kacsó János hatvanhárom éves sófalvi gazdák azért lettek öngyilkosok, mert legutóbb adótartozásért házukat elárverezték.

— **Óriási malomkatasztrófa Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: Borzalmas tűzkatasztrófa pusztított az elmúlt éjszaka Hl mellett, ahol a Janis-féle óriási malom leégett. A malom a múlt évben már egyszer teljesen leégett, de ekkor újra felépítették s a legmodernebb felszereléssel látták el. A mostani tűz alkalmával az egész malom megsemmisült, úgy, hogy a kár óriási összegre rug. A tűzvizsgálat megállapította, hogy a tűz az őrlehangerek között keletkezett és azt gondatlanság okozta.

— **Új könnyefakasztó bombák a rend védelmére.** Prágából jelentik: A rendőrségnek sikerült egy könnyefakasztó bombát feltalálnia, melyet csoportosulásoknál, tüntetéseknel kívánnak felhasználni. A könnyefakasztó bomba feleslegessé teszi a gépfegyver használatát, mert oly sürű könnyzárpot indít meg, hogy az képtelenné teszi az embereket bármiféle cselekedetekre.

— **Aradi gyermek-színjáték a szegényekért** Két kis aradi primadonna jelent meg ma ismét szerkesztőségünkben. Polgár Nusi és Roth Sári. Ötvennyolc lejt számoltak le az asztalra, majd önrézetesen kijelentették, hogy ez az összeg a szegények rendelkezésére áll. Herschkovics Irénkével, Hirsch Lilikével, Wieder Szerénkével és Schön Pistával színlekedést rendeztek és úgy határoztak, hogy annak jövedelmét a szegényekhez juttatják.

— **Tiltott halálosvégű műtétért börtönt kapott egy orvos.** Veszprémből jelentik: A veszprémi törvényszék ma tárgyalta dr. Berár Sándor orvos bünygyét, akit egy halállal végződő magzatelhajtási ügyből kifolyólag helyezték vád alá. A törvényszék a mai tárgyaláson bünyösnek mondotta ki az orvost és tettéért három évi börtönrre és orvosi prakszisának örökösre való eltiltására ítélte.

— **Véletlenül zsirosszódát ivott.** Tegnap délután súlyos belső égési sebekkel szállították be a nagyváradai kórházba Kóbölkut községből egy fiatal parasztleányt. Molnár Erzsébet különös véletlennek esett áldozatul. Tegnap este egy mulatságon vett részt, ahonnan késő éjszaka ment haza. Az alig 20 esztendőes leány hajnalában nagy szomjúságra ébredt. Félálmban, anélkül, hogy világosságot gyújtott volna, a kredenchez ment, ahol egy pohár bekészített viz szokott állni. De fatális véletlen következtében, a kredencen egy zsirosszódával telt pohár is állott. Molnár Erzsébet a sötétben a marólugos pohárból ivott. Rémes segélykiáltására felébredtek a szülők, akik már eszméletlen állapotban találták leányukat. Molnár Erzsébetet a kóbölkuti földesur autóján vitték be váradra, de állapota egészen reménytelen.

Súlyos katasztrófától menekült meg a gyergyói gyorsvona

Hibás váltóállítás következtében csaknem belerohant a tehervonatba a ditrói állomáson — A vonatvezető lélekjelenléte mentette meg az utasokat a nagyobb szerencsétlenségtől

Bucurestiből jelentik: Könnyen végzetessé válható katasztrófát sikerült ma a gyergyói gyorsvona vezetőjének elhárítani. A gyorsvona még teljes menetsebességgel haladt, amikor a ditrói pályaudvaron a vonatvezető észrevette, hogy előtte, ugyanazon a vágányon, amelyen az ő vonata halad, egy tehervonat szerelvénye áll.

Minden energiáját összeszedve, hirtelen fékezett. A gyorsvona még néhány másodpercig mozgásban volt, és közvetlenül a tehervonat előtt állott meg. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy hibás váltóállítás következtében szaladt a gyorsvona a foglalt vágányra.

A vizsgálat tovább folyik annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség?

Veszélyben a német-osztrák vámunió

Széleskörű agitáció indult meg a vámunió ellen. A német nagyipar tönkre teszi a fejletlenebb osztrák ipart. A Népszövetség minden újítás temetője

Bécsből jelentik: A német-osztrák vámunió Ausztriában korántsem váltott ki olyan egyöntetű lelkesedést, amint azt Schober alkancellár remélte. Az összeomlás óta a keresztényszociálisták egy töredékét kivéve, az összes pártok, a szociálisták és a polgáriak egyaránt a Németországhoz való csatlakozást amelyet a békeszerződések megtiltottak, követelték. Most kitűnik, hogy az „Anschluss” hirdetése nem az összes pártok és politikusok szívére, hanem igen sokan azért propagálták, mivel veszélytelen dolognak látszott. Az „Anschluss” agitátorai magukban veszélytelennek tartották ezt a játékot és arra használták fel, hogy a győztes hatalmakkal szemben hatásos munusnak használják, ha Ausztria valamit el akart érni a Népszövetségnél, illetőleg a kizártnál, vagy Franciaországnál. Ez most már kétségkívül megállapítható. Az első napokban, közvetlenül azután, hogy Curtius német birodalmi külügyminiszter és Schober osztrák alkancellár-külügyminiszter nyilvánosságra hozták a német és osztrák kormányok elvi megállapodását, az „Anschluss” titkos ellenfelei igen rezerváltan viselkedtek, de opportunitásból nem mertek fellépni a vámunió ellen. Nem tudták ugyanis, hogy nemzetközi viszonylatban milyen fejlődést vesznek az események, nem voltak tisztában avval, hogy vajjon Franciaország és Csehszlovákia elég erősek lesznek-e ahhoz, hogy kívülről megakadályozzák a vámunió megalakulását.

Azóta az unió tiszta borába meglehetősen sok víz került. Ma már úgy áll a dolog, hogy Curtius és Schober alaposan elszámolták magukat.

A vámuniót aligha tudják majd belátható időn belül megvalósítani. Egyrészt elmulasztották azt, hogy saját országaik gazdasági érdekepviseleteit megfelelő módon előkészítsék, másrészt alábecsülték a nemzetközi erőket.

— **Makkai Sándor ref. püspök bemutatója Nagyszalontán.** Szalontáról jelentik: Makkai Sándor református püspök egyfelvonásos darabját, a Fejedelem rózsáját adják elő a szalontai ref. Nőszövetség vasárnapi estélyén. Ezenkívül a nagy magyar történelmi asszonyokat élőképben mutatják be. Bizonyos, hogy zsufolásig megtelik a Redut nagyterme, hiszen ilyen pompás estélyben hosszú idő óta nem volt része a szalontai közönségnek.

— **Elitették titkos prostitúció miatt.** Cocuba Haltáról egy hónappal ezelőtt elűnt Gálic Julianna tizenhét éves leány. A fiatal leány már többször hangoztatta, hogy szülei házáat el fogja hagyni. Fenyegetését a múlt hónap közepe táján be is váltotta és egy barátnőjével Aradra jött. Itt titkos prostitúciót folytatott. Ma az aradi rendőrség előállította és megindította ellene az eljárást.

— **Aramszünetelés.** A villanytelep igazgatósága értesíti a n. b. fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt, folyó hó 19-én, vasárnap, az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 8 órától 1 óráig: a Bulevardul Carol, Bulevardul Dragalina, Strada Banatului, Malul Muresului, Calea Saguna, Strada Calvin, Strada Memianu, Piata Avram Iancu és az ezen utcák által határolt részeken.

amelyek a német-osztrák egyesülés ellen vannak. A helyzet tehát az, hogy a vámunió terve a Népszövetség elé fog kerülni és eléggé ismeretes, hogy a Népszövetség minden olyan kezdeményezés csendes temetője, amely a jelenlegi viszonyok megváltoztatására irányul. Ez kitűnt számos világjelentőségű problémában, kezdve a leszerelés kérdéséről a kisebbségi problémán át a vámfegyverszünet ügyéig és Briand páneurópai tervezetéig.

Most, hogy nemzetközi viszonylatban immár idáig fejlődtek a dolgok, Ausztriában is megmozdultak a vámunió titkos ellenfelei. Először a szociálista párt sajtójának egyrésze között kimutatásokat arról, hogy

a német nagyipar tönkre fogja tenni a fejletlenebb osztrák ipart.

Azután cikkek következtek arról, hogy a vámunió Ausztriában általános áremelkedéssel fog járni, mivel a legfontosabb közgazdasági cikkeknek, főként élelmiszereknek a német behozatali vámok lényegesen magasabbak az osztrák vámtételeknél. Már pedig arra gondolni sem lehet, hogy a nagy német birodalom Ausztria kedvéért alkalmazkodjon az alacsony osztrák vámokhoz.

Legújabbban a Heimwehrek sajtója is beállott a vámunió ellenfeleinek sorába és egyes bécsi keresztényszociálista lapok azonnal magukévá tették a Heimwehrek állásfoglalását. És végül legújabbban a stájerországi nagyiparosok is deklarációt bocsátottak ki, amelyből ki lehet olvasni a vámunió megvalósulásától való félelmet. Mialatt a Népszövetség egyre el fogja odázní végleges állásfoglalását a tervvel szemben, azalatt Ausztriában ki fog alakulni a vámunió ellenfeleinek frontja, a régi Habsburg-monarchia visszaállításának fantasztái? az öntudatos és jól szervezett német birodalmi polgárságtól hatalmi pozícióit féltő szociáldemokráciáig.

— **Ingyen utazik a budapesti vásárra.** ha harisnya-, keztü-, fürdőruha szükségletét Beck Gyula VII., Erzsébet-körút 32. speciális szaküzletében szerzi be, mert behozza a hihetetlen olcsó árak folytán, az egész utiköltségét. Saját érdekében figyelje a hollapi számban a hirdetésemet.

— **A kankó terjedésének megakadályozása** nem lenne olyan nehéz, ha minden fertőzött már a betegség első jelenségeinél tartózkodó lenne és Pageol-t használna. De az idősebbek reutegett postata-tütségéseit is meggyógyítja a Pageol. A Gonococcus, Staphylococcus, Streptococcus és a Koch-féle bacillus által okozott fertőzéseket gyorsan, kényelmesen és díszkrét módon megszünteti.

— **Az Underberg gyomorlikőr** egyetlen háztartásban se hiányozzon. Ez az egész világon ismert, mint a leghatásosabb házi-szer gyomorrenyhéségnél, étvágytalanságnál, emésztési zavaroknál. A benne lévő, nővényt eredetű anyagok folytán, mindenki számára ártalmatlan, a gyomorfalakra kellemes módon hat, elősegíti annak működését, úgy, hogy likőr élvezete után, a nehezebb ételek is fogyaszthatók. Kis csomagolásban is kaphatók, az első kísérlet számára.

Montecarlói játékosai halandóságai

Néma tragédia a tengerparton — A játékosok babonája az öngyilkosok holttestének megérintésével kapcsolatban — Tolsztoj Leó, a szenvedélyes kártyás — Amikor a nyereségre egy halott szemé mered —

Irta: egy játékos

Harmadik közlemény

Három nap és három éjszaka vihar dühöngött a tengeren. Emelet magasságú hullámok csapdostak a játékkaszinó palotája felé. A harmadik napon, amikor a vihar már egy kissé alább hagyott, a sétátéren álltam és a morajló tengerben gyönyörködtem. Olyan hatalmas volt a hullámverés, mintha el szeretne volna mosni az alacsony szenvedélyek templomát. Ugyanebben az időben egy fiatal, csinos angol hölgy állt meg a sétányon és kodakjával le akarta fényképezni a hullámok játékát. A fiatal leány egészen a part szélén állt, úgy hogy a hullámok körülnyaldosták a lábát. Föliele haladtam a sétátéren, aztán a körülnéztem. A játéklklubban világosság volt, a jazz-band édeskés hangulatu tangót játszott. Tíz frank volt csupán azsebben, amikor egyik pillanattól a másikig megragadt a játékszenvedély. Lassu léptekben haladtam a kaszinó felé. Amikor a játékkaszinót és a partot összekötő hidhoz értem, az elegáns Fiat, Rolls-Royce és Mercedes luxusautók sorában a mentőegyesület autóját és egy sereg rendőrségi tisztviselőt pillantottam meg. Az egyik álldogáló beszélni kezdett: elmondotta, hogy egy hullámverés magával ragadta az angol hölgyet a fényképezőgéppel együtt és néhány perc múlva élettelen testét huzzák ki a vízből.

Amikor közelebb értem az esemény színhelyéhez, láttam, hogy a fiatal csinos test ott fekszik a hid aszfaltján mozdulatlanul. A holttest körül nagy tömeg várakozott. Borzongás járta át testemet, ezért elmenekültem. A Masena Boulevardon egyik ismerősömmel találkoztam, aki szenvedélyes játékos volt. Üdvözöltem, majd elbeszéltem neki a történetet:

- Megérintette az öngyilkos holttestét?
- kérdezte gyorsan ismerősöm.
- Csak nem örültem meg!...
- Akkor Ön nem igazi játékos!
- Valószínűleg!...

Tolsztoj elkártyázta ősei kuriáját

— Gondolja el Uram, ha Ön a holttestet csak lábával is megérinti, akkor bizonyos, hogy ma sok pénzt fog nyerni! Ez kérem a játékosok babonája. Az egyik szerencsétlensége szerencsét hoz a másiknak!

— Ön megörült!

— Lehetséges, de jobban ismerem a játékosok babonájának törvényeit, mint Ön.

Ismerősöm e szavak után elrohant anélkül, hogy köszönt volna. Bizonyára a hidhoz ment, ahol a holttest feküdt.

Általában azt tapasztaltam, hogy koncepciózus személyiségek, nagy költők és írók, ha egyszer a játék szenvedélyükké vált, babonásak lesznek.

Tolsztoj Leó például képes volt két napig is egyedül ülni szobájában. Ilyenkor önmagával kártyázott, hogy bizonyos játékszabályokat dolgozzon ki. A pénz nem kecsegtette Tolsztojt, miután csak ritkán nyert, ellenben annál többet veszett. Előfordult az is, hogy egy-egy ilyen viharos éjszaka majdnem a nagy író anyagi összeomlásához vezetett. Egy alkalommal Tolsztoj eljátszotta kártyán az ősi kuriát, sőt gyakran megtörtént, hogy nem tudta kifizetni kártyaadósságait és csak szerencsés véletlenek mentették ki egy-egy ilyen kellemetlen szituációból.

Egy másik világhírű író Archubasev Mihály, a Sanin szerzője, 1922-ben levelet írt címre Nizzába: „Kedvesem! Az ön személe ismét emlékezetembe idézte a roulettet. A leg-

aprólékosabb részletekig tanulmányoztam a játékot és annyira ismerem, mint kevés ember. A szisztématisz játék nem értelmetlen, de nem azokról a szisztémákról van szó, amelyek általában ismertek. Sajnos ezt a művészetet nem lehet írásból elsajátítani. Meg vagyok róla győződve, hogy van ebben egy kis csalás is.”

A sors ironiája

Archubasev ragyogó sakkjátékos volt, kiválóan billiárdozott, de tévedett, ha azt hitte, hogy a krupier tetszése szerint tudja dobni a golyót. A roulettnél lehetetlenség csalni, ennél a játéknál minden a szerencse kérdése.

Néhány nappal ezelőtt egyik ismerősöm egy esetet beszélt el, amely már évekkel előbb Monte-Carlóban játszódott le. Az esetnek ő szemtanúja volt. Egy szép napon dúsgazdag amerikai bukkant föl a játékszenvedélybe. Az előkelő ur súlyos beteg volt. Asztmában szenvedett, ezért zsebében egy flakonot hordott, melyben amoniák volt. Ha rohamot kapott, fölnyitotta a flakont és mélyen fölzipantotta az amoniák illatát. Néhány pillanat múlva tüdeje és szíve ismét rendben volt.

Az amerikai ur nem volt szerencsés játékos. Eljátszotta egész vagyonát. Az egyik montecarlói bank huszfrankos napi penziót biztosított volt ügyfele számára, hogy éhen ne pusztuljon. Az amerikai ur nem szerepelt a kaszi-

nő indexén, de amikor játszott, a krupier mindig érintetlenül hagyta tétjét. Amikor pedig nyert, akkor a nyereséget nem fizették ki. Ennek dacára boldog volt, hogy megjelenhetett a játékszenvedélyben és élvezhette a játék izgalmát.

Váratlanul, márcól-holnapra ismét felragyogott a szerencséje. Negyvenötezer frankot örökölt és nagynehezen sikerült a banktól megszerezni egy játékszenvedélyt. Mielőtt helyet foglalt volna a roulette-asztalnál, föl és alá járt a teremben, majd az egyik roulettnél megállt és kombinálni kezdett. Váratlan rosszul lett fogta el. Szokása szerint elővette flakonját és abból mélyet szippantott. Aztán lehajította a fejét. Két perccel később forogni kezdett a szerencsekerék. A krupier, mint rendesen elegáns gesztussal kezelte a golyót, az tovább szaladt és pont azon a számon állt meg, amit az amerikai előzetesen bementett.

— Tizenegy! — kiáltotta a játékszenvedély szenveltelen hangon.

A nyereség nagy összeg volt.

A másodkrupier jelentőségteljesen nézett az amerikaiakra, majd franciául így szólt:

— Vous avez gagné!

A roulette-asztal mellett ülő amerikai nem mozdult, a körülötte állók megérintették vállát és ekkor megállapították, hogy halott. A játéktermen pánik lett urrá, félbeszakadt a játék, míg a holttestet kivitték a teremből.

A játékkaszinó igazgatósága retteg az öngyilkosságoktól

A legutóbbi télen egy államügyvésszel ismerkedtem meg a Rivierán. Valamikor fényes pozíciója volt, csinos feleséggel és gyermekekkel jelent meg a Rivierán. Elkezdett játszani. Először nyert, de aztán elfordult tőle a szerencse. Ekkor megfogadta, hogy soha életében nem játszik többé és be is tartotta szavát. Amikor elvesztette állását, filmstatiszta lett. Hatszáz frankot keresett havonta. Egy alkalommal olyan filmben lépett föl, amelyben egy montecarlói játékos kellett alakítania. A filmársaság egy játékszenvedélyt bérelt, a statiszták szmokingba öltöztek. Mindegyik kapott ötezer frank értékű zsetont. A rendező elmagyarázta, hogy a zseton nem képvisel a statiszták számára értéket, miután azokat a jelenet után, akár nyertek, akár vesztek visszahozni kell szolgáltatni az igazgatóságnak. Ismerősömnek ez alkalommal kedvezett a szerencse. Minden egyes tétnél nagyobb értékű zsetont csusztatott a zsebébe. Végül is 30.000 frankra rugott a nye-

reség és neki meg kellett elégedni azzal a felépődijjal, amit a filmvállalat biztosított számára. Ezek csak epizódok a montecarlói játékszenvedély forgatagából. Tény azonban, hogy manapság a montecarlói játékszenvedély és a többi francia kártyabarlang hozzásimul a modern idők demokratizmusához. Nincs pénz és a gazdasági krízis csápjait megérik a játékszenvedély is. A kaszinóban lejátszódó öngyilkosságok száma is alaposan lecsökkent. Régebben ha valaki veszett, a szomszéd-terembe ment, halántékára illesztette a revolver csövét és végzett magával.

A játékkaszinó igazgatósága nagyon fél az öngyilkosságoktól. A régi jó időkben amint eldőrdült a gyilkoló fegyver, máris a helyszínen termelt a felügyelő és ha a revolver kiesett az öngyilkos kezéből, azt szépen kezébe szorította, hogy a rendőrhatalóságok félre nem ismerhették állapítsák meg az öngyilkoságot.

SPORT KÖZLÖNY

Miklós herceg nyerte a tati versenyt

Érvényesítették a kilométer-verseny eredményeit — A győztes sebesség-átlag kétszázkét órákilométer

Budapestről jelentik: A tati nemzetközi autós-kilométerversenyt, mely a nemzetközi bajnokság egyik futama volt, mint már ismeretes, hivatalos időmérő-órak nélkül tartották meg. A rendezőség jegyzőkönyvet vett fel a félhivatalosan lefolyó versenyekről és döntés végett a Királyi Magyar Autó Club sportbizottsága elé terjesztette. A KMAC tegnap döntött az ügyben és kimondja, hogy a Taton elért eredmények érvényesek és azok

beszámítanak a nemzetközi bajnokságba.

Az indoklás szerint az indulások megfeleltek a szabályoknak, a versenyen a bajnokságra benevezett versenyzők futottak és ha az időmérésben zavarok is állottak be, az a versenyzők hibáján kívül esik. A határozat következtében a verseny győztese 202 kilométeres átlaggal Miklós herceg lett, aki ezen egyszerű eredményével indul többi versenyeire.

TARKA ESEMENYEK

Egy ház,

amelynek nincsenek titkai.

Le Corbusier genti építész Geniben egy ötvenkét méter hosszú, tizenöt méter mély és huszonhat méter magas házat épít üvegből. Az egész építményt acélbordázat tartja össze, mindkét fala teljesen üvegből van, csak a középfalak épülnek téglából. A házban negyvenhat lakás lesz. A lépcsők is üvegből készültek. A tető és falak hang- és hőterjedés tekintetében tökéletesen izoláltak. A világosságot függönyök tompítják. Tetőkert, napfürdő és tornacsarnok is lesz a házban.

A „SUTTOGÓ BARITON“ TRAGÉDIÁJA. Az egész világon ismerik gramofonlemezeiről Jack Shmitt-ot, a suttogó baritont. Ez az énekes elvesztette a hangját és ekkor kitalálta a suttogó énekművészetet, amivel világhírt szerzett igen nagy sikereket ért el. Ez a dicsőség nem tartott sokáig, mert a hangversenyek közönsége nem volt megelégedve produkcióival, mivel szerény terjedelmű hangja nem tudott megbirkózni a hangversenyek dimenzióival. Most azután a suttogó bariton visszatért eredeti foglalkozásához, a bérénekességéhez és az egyik cannesi bárban vállalt szerződést, ahol zongora mellett szórakoztatja a Riviera publikumát.

Métermázsás sziklatarab pottyant a — levegőbe. A Koblenz melletti Nollrichberghen köfetés közben egy hegytetőről egy többmétermázsás sziklatarab lezuhant, áttört a völgyben egy erdőszélhez tartó és a konyhába esett, ahol az erdőszél életveszélyesen megsebesítette és huszéves leánya is súlyos sérüléseket szenvedett.

A lefektetett tüennyörgése. Anna bizonyítékul, hogy az északamerikai rádió milyen kitűnő akusztikai felszereléssel szolgálja ki tizenötmillió hallgatóját, a newyorki stúdióban egy előadás korében egy közönséges gombostűt ejtettek le tizenöt centiméter magasságból és a tű esés közben surolt egy bádoglemezt, a mely a mikrofon mellett volt elhelyezve és ez olyan zöreilt idézett elő, hogy még az ausztráliai vevőállomásokon is mennydörgésszerű zajként hatott.

CSIKÁGÓI „CSFNDÉLET“. A csikágó lélegeztető mulatsághelyre, az Aiglon varietébe vasárnap éjszaka három revolveres bandita hatolt be és a mulató négyszáz vendégét fosztogatni kezdték. Az Aiglon főpincére, a német származású Franz Abler a veszedelem láttára revolvért rántott és a banditákat leterítette, akik közül kettő nyomban meghalt, a harmadik pedig súlyosan megsebesült.

ZSEBMETSZÓ-MŰTÉT A — SEBÉSZKONGRESSZUSZON. A berlini sebészkongresszus tagjai közé zsebmetsző irakodott be, aki a kasseli Vöröskereszt-kórház igazgatójának a zsebéből, amikor az a tudományos előadás befejezte után tulságos módon igyekezett a büfiéhez, kilopott négyezer márkát.

Venizelosz, mint népdalénekes. Venizelosz görög miniszterelnök néhány nappal ezelőtt gramofonba énekelte néhány krétai népdalt. Szakemberek szerint a lemezek kitűnően sikerültek és művészi értékűek. Venizelosz legközelebb jótékony célú hangverseny keretében is fel fog lépni. Európa legöregebb miniszterelnöke — ügylátszik — most színpadi sikerekre vágyik.

VÉGE A MAJOMMIRIGY-ROMANTIKÁNAK. Voronoff professzor — hír szerint — fel akarja oszlatni a francia Rivierán levő majomfarmját, mivel pácienseinek száma a fiatalítási eljárás kétséges eredménye miatt erősen megcsappant és a majommirigyek tránt tetemesen megcsappant a kereslet.

Newyorkban megalakult a gyalogjárók egyesülete. Az új egyesület célja az, hogy a gyalogjárók érdekeit védelmezze a sofőrökkel és egyéb járművezetőkkel szemben. Aki ennek az egyesületnek a tagja, az ha elgázolják, ingyen ügyvédet kap, hogy kártérítésért perelhesse a gázoló autó tulajdonosát. A gyalogjárók egyesülete ezenkívül társadalmi uton propagandát folytat a gázoló, lelkiismeretlen járművezetők ellen. Az egyesület tagjai állandóan inspekción tartanak, az uccákon megfigyelik, hogy a sofőrök nem vétnek-e a közlekedési rendelet ellen. Akit gyorshajtáson érnek, az a számát titokban feljegyzik, azután feljelentik.

A spanyol királyi pár látogatása Budapesten

Pazar fényű fogadtatás. Berobog a királyi pár külön-

donata — I. Ferenc József csókja — A Pinkerton-

vállalat anarchista-szakértő detektívjei — Szurokbomba, ami rémületet kelt

Az Aradi Közlöny 1908. október 2-iki számában megjelent tudósítás

Több mint két évtizeddel ezelőtt, 1908-ban az egész osztrák-magyar monarchia közérdekklődése a magyar főváros felé irányult. Ferenc József király és császár jubileumot ült ebben az esztendőben és erre az ünnepségre igen előkelő európai személyiségek érkeztek a budapesti királyi palotába. Ezek között az előkelőségek között vezető szerepet játszott a trónfosztott XIII. Alfonz spanyol király és felesége Ena Viktoria királyné. Az Aradi Közlöny 1908. október 2-iki számában kimerítően beszámolt erről a fényben és pompában gazdag látogatásról. Az Aradi Közlöny egykori beszámolója a következőképpen hangzik:

— Már a kora délelőtti órákban az izgalom lett urrá Budapest uccáin. Lobogó drapériák, szőnyegek és virágok ékesítették a hatalmas palotákat. A pályaudvartól a királyi palotáig rendőrkordon tartotta fent a rendet és szabályozta a kíváncsiskodók tömegének magatartását. Marchegonnól Ludwig Gyula a MÁV. elnökgazgatója vette át a spanyol királyi pár különvonatának vezetését. Elegáns frakkban, glasszékeztüvel és cylinderben végezte dolgát a lokomotívon. A pályaudvar pompás izléssel volt feldisítve. Ferenc József a VIII. spanyol gyalogezred ezredesi ruhájában várta a magas vendégeket. A császár társaságában volt Ferenc Ferdinánd trónörökös és Frigyes főherceg. Mindketten spanyol lovassági ezredesi uniformist viseltek, József főherceg, Mária Annunziata, Augusztia és Izabella főhercegnők képviselték a Habsburg uralkodóházat.

Délután 3 órakor robogott be a nyugati pályaudvarra a spanyol királyi pár különvonata. Az udvari kocsi pontosan a ragyogóan földszített elsőosztályú váróteremmel szemben állt meg. Alfonz spanyol király a 38-ik gyalogezred ezredesi uniformist viselte. A katonazenekar rázendített a spanyol himnusra, mire Alfonz király katonásan tisztelgett. Megkapó jelenet következett ezután. Az ősz Ferenc József király és császár odasietett a fiatal uralkodóhoz, átölelte és kétszer megcsókolta. Ena királyasszony pedig kétszer kezécsókolt a császárnak, aki a szép Ena királynét mosolyogva arconcsókolta. A spanyol király azután Izabella főhercegnővel csókolt kezét, majd a

Az aradi főispán a spanyol király fogadtatásán

A pazarul elegáns előkelőségek között jelen volt az udvari bálon Károlyi Gyula gróf aradi főispán. Ugyancsak részt vett a bálon a külügyminiszter felesége: Károlyi Melanie grófnő is. A spanyol királyi pár budapesti látogatásának mulatságos epizódja is akadt. Az Andrassy-utnak azon részén, ahol diadalkapu volt fölállítva, a Fonciere biztosítótársaság épületének vicházimestere a diadalkapu mellett bombaszerű tárgyat talált, amit bevittek az udvarba és óvatosan vízbe helyeztek. A rendőrség megállapította a tömeg nagy gaudiuma mellett, hogy a bomba ne megyéb szurokból készült golyónál. Másik érdekessége volt a látogatásnak, hogy a bevonulást megelőző napon a magyar főváros közönsége anarchistákra vadászott. Az egyik vendéglőben egy társaság nagyon berugott. A társaság egyik tagja ittas állapotban megígérte becsületszavára, hogy végezni fog a királlyal. Az egyik asztaltárs a rendőrségre telefonált, amikor azonban a készütség megjelent, csak azt állapította meg, hogy egy holtreszeg emberrel van dolga, aki az egész fogadtatást a főkapitányságon töltötte el és mélyen aludt. A fo-

gadtatás minden zavaró incidens nélkül folyt le és a magas vendégek a legkellemesebb impressziókkal távoztak Budapestről.

gadtatás minden zavaró incidens nélkül folyt le és a magas vendégek a legkellemesebb impressziókkal távoztak Budapestről.

Megkezdődött

a káprázatos bevonulás

Megkezdődött a káprázatos bevonulás. Egymásután álltak elő a királyi fogatok és a történelmi jelentőségű menet a következőképpen alakult ki:

Első fogat: Alfonz spanyol király és Ferenc József császár és király. 2. fogat: Ena spanyol királyné és Mária Annunziata főhercegnő. 3. fogat: Ferenc Ferdinand trónörökös és Rumerkirch lovassági százados, kamarai előjáró. 4. fogat: Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő. 5. fogat: József főherceg és Augusztia főhercegnő. 6. fogat: Don Carlos hercegnő spanyol főudvarmesternő és Czirákó gróf főudvarnagy. Érdekes, hogy a fogatok sorszámozásában a hetes szám kimaradt. Nyolcadik fogat: Allen de Salazar spanyol miniszter és Puar gróf főhadsegéd. 9. fogat: Viana mári spanyol főudvarmester és Steininger báró tábornagy. 10. fogat: Santo Mauro herceg palotafőnök és Leidschaff ezredes. 11. fogat: Del Crowe gróf spanyol szárnysegéd és Ferenc József szolgálattevő szárnysegéde. A fényes fogatsort D'Orsay grófnő udvarhölgy és Roskoványi lovassági százados szolgálattevő kamarás zárta be.

A Teréz-köruton, Andrassy-uton, Marokói-uccán, Fürdő-uccán, Ferenc József-terén, a Lánchidon és az Albrecht-uton át vonult föl a menet a királyi palotába. Százazrekre rugó tömeg éljenezte a fölvonulókat. A detektívek egész serege őrködött az utakon. Az amerikai Pinkerton-vállalat husz anarchista-ügyben jártas embere, a londoni, párisi, bécsi detektívek nagy száma ügyelt a koronás-főkre

Ezalatt fejt a budai várpalota nagytermében a magyar és osztrák miniszteriumok tagjai gyülekeztek. Amint a kocsi megérkezett, a zenekar rázendített a spanyol himnusra és a Gotterhaltera. XIII. Alfonz mosolyogva lépett a nagyterembe és rövid cerclét tartott. Este fél nyolckor udvari ebéd volt, közvetlenül az ebéd után a budai királyi várpalota fényben pompázó dísztermében udvari bál volt, amelyre kétezer meghívót küldtek szét. A budai várpalota új nagyterme, melyet ez alkalommal használtak először és amely nemcsak terjedelmére nézve, de művészi kivitelre is páratlan maga nemében, tündéri látványt nyújtott. A fekete-fehér márványban pompázó termet gyönyörűen földszítették délszáki növényekkel.

gadtatás minden zavaró incidens nélkül folyt le és a magas vendégek a legkellemesebb impressziókkal távoztak Budapestről.

INGYEN KAPJA



o hó végéig

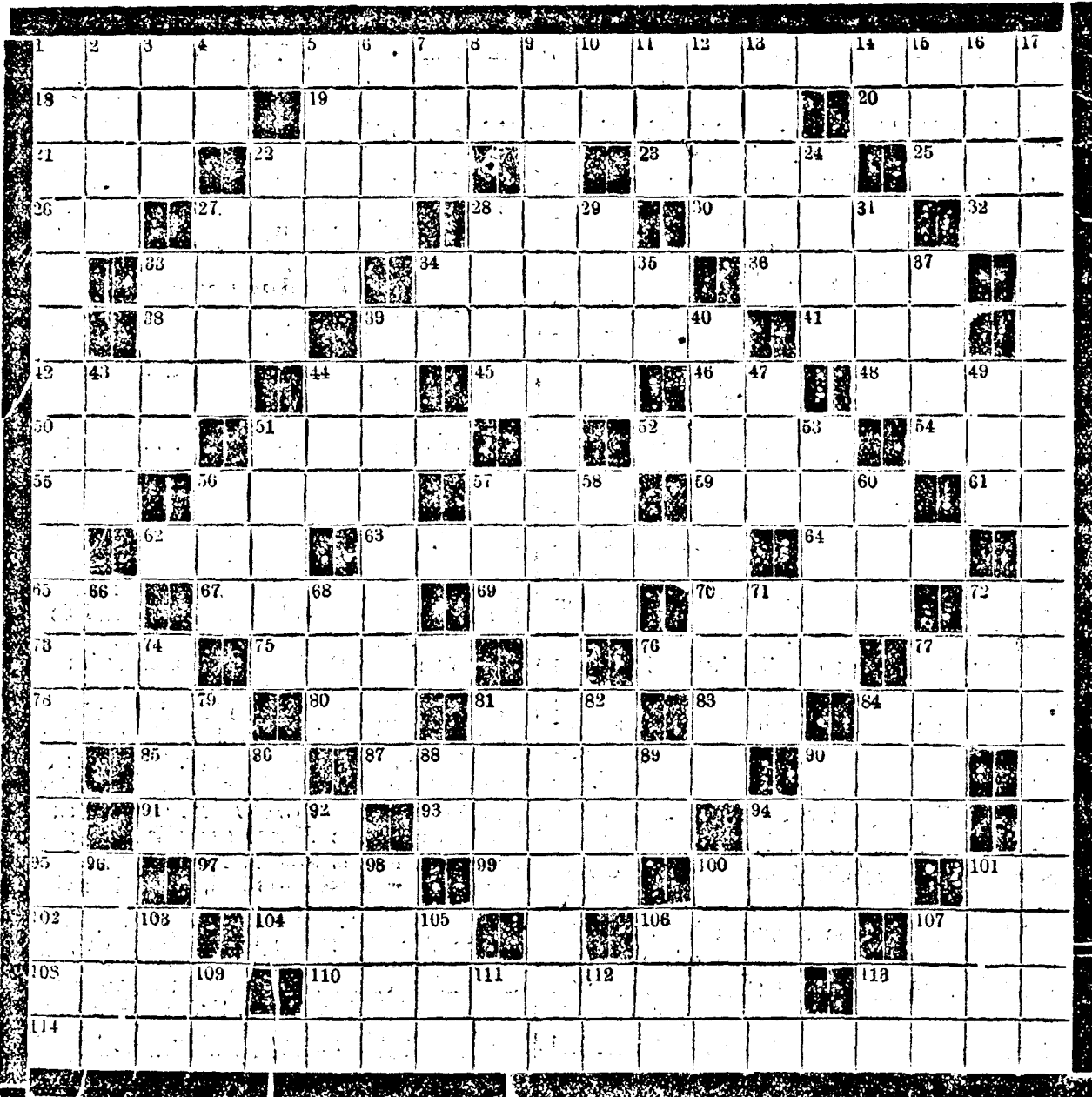
AZ ARADI KÖZLÖNY-T,

ha ma megrendeli. Ez

Az előfizetést csak 1931. május 1-től számítjuk.

Keresztrejtvény-pályázatunkra

beküldte: Kleits Vilmosné.



Vizsziertes sorok: 1. Dalnő és szerzője. — 18. Kémió egyik neve. — 19. Inapisten. — 20. Uri. — 21. Ilyen rend is van. — 22. Szepességi város. — 23. A. — 24. — 25. Ford. klasszikus birt. esett rövidítése. — 26. Kettős mássalhangzó. — 27. Két oldala van. — 28. H. ce női név. — 30. Fiaszonnal jár névelővel. — 32. Ilyen banya is van. — 33. Gyermek játszóhely névelővel. — 34. Magyarul jélek. — 36. A. Studio főnév. — 38. — des. — 39. Francia építész. — 41. Allami bevétel. — 42. Aki mer az. — 44. Idegen kettős magánhangzó. — 45. Német összevart határozó. — 46. Az eb is ilyen. — 48. Huzal. — 50. Idegen helyeslés. — 51. Ceruza. — 52. Ő is szerepel a rádióban. — 54. Falusi házakban látható. — 55. Kötés. — 56. Boykotte vitte bele a kémia. — 57. Gummi márka. — 59. Köztársaság Délamerikában. — 61. A Balaton is az. — 62. Tud. — 63. Ilyen utas is volt (ékezettel). — 64. Oradeai filmlaboratórium. — 65. Rövidítés. — 67. Szép ha. vartagos. — 69. A törökünk. — 70. Eszes. — 72. Régi pénz rövidítése. — 73. Csung. — 75. Ilyen regénye. — 76. Kikötő. — 77. Helyrag. — 78. Idegen területmérték. — 80. Kinai név. — 81. A méhek lakása. — 83. Testünkben is van. — 84. Őrlési termék. — 85. Női hang. — 87. A játékos sokat ad rá névelővel. — 90. Tak. ikkerszáva. — 91. Idegen női név. — 93. Párodlog. — 94. P. András. — 95. Sok mássalhangzó. — 97. Mozi. — 99. Nyit. — 100. — és. — 101. Román helyeslés. — 102. Ada keverve. — 104. Teniszpartti nyaraló. — 106. Pestmegyei község. — 107. Magyarul mi. — 108. Mongolország fővárosa. — 110. Háború 1096-ban. — 113. Autó márka. — 114. Két nagy hatalom őzelet hányal.

Függőleges sorok: 1. Erdélyben nemrég szerepeltek. — 2. Bolygó. — 3. Időhatározó. — 4. Exotikus uralkodó. — 5. Katonai kifejezés. — 6. A budai várpalota építője neve és keresztneve kezdőbetűje. — 7. Romeo magánhangzó. — 8. Detroitban meghalt operatőrök monogramja. — 9. Régi virágok. — 10. Az utolsó mássalhangzó feleslegesen kettőzve. — 11. Mutatónévmás ford. — 12. Ékezet nélkül a bánat. — 13. Ilyen ütés is van. — 14. A hóhér. — 15. Mássalhangzó fon. — 16. A harc istene. — 17. Verdi 3 operája. — 18. Női név. — 19. Csomagolnak bele. — 20. Kereszt felirat. — 21. Divatjelműlt tánc ford. — 22. 17 függőleges 11, 11, 18, 18 betűje. — 23. A 16 függőleges. — 24. Allati hang. — 25. Ae. — 26. Hercegség. — 27. Mértan. — 28. Liszt híres. — 29. Idegen helyeslés. — 30. Molnár Ferenc is az. — 31. Friss. — 32. Knouk. — 33. Helyhatározó. — 34. Csillagzat. — 35. Angyal. — 36. Község Jugoszláviában. — 37. Vonatkozó névmás. — 38. Féreg ford. — 39. Géptisztító. — 40. Rag. — 41. Mázol. — 42. Testrészt. — 43. Az a csésze, amelyet Krisztus az utolsó vacsoránál használt. — 44. Katona. — 45. Vissza súly. — 46. Hideg, idegen nyelv.

28. Német folyó. — 84. Fiu becenév. — 86. S-sel híres zeneszerző ford. — 88. Kérdőnévmás. — 89. Nővény mássalhangzó. — 90. Ilyen óra is van. — 92. Női becenév. — 94. Csehszlovák város. — 96. Német férfinév. — 98. Német kötőszó. — 100. S-sel sportcikk. — 101. Férfi becenév. — 103. Török rang. — 105. Ékezettel csapatsz. — 106. Ilyen csiga is van ford. — 107. Elhalt filmszínész keresztneve ford. — 109. Ékezettel ige. — 111. Mutatónévmás. — 112. Zug mássalhangzó. — 113. Ű-vel benne lóg.

HELYESEN MEGFEJÍTŐK KÖZÖTT AZ ALÁBBI JUTALMAKAT SORSOLJUK KI:

1. KREBS és MOSKOVITZ kefe- és kosár üzletéből Str. Gen. Grigorescu (Tabajdy Károly ucca.) Egy darab prima fogkefe és egy kis zsebtűkőr.
2. SCHAUER-ügynekség Strada Bratianu (Weitzer-u.) 14. ajándéka. Egy doboz eredeti amerikai „Johnson”-féle padló és butor viaszok.
3. GÁSPÁR ÁRPÁD villanyfelszerelési szaküzletéből. Egy darab villamoszeblámpa.
4. BÁRSONY ANDOR cégtől Piata Avram Iancu. Egy pár női keztyű.
5. MIHELJI-féle kertészetből Bohus-palota. Egy cserép virág.
6. „ACCUMULATOR” electro technikai és galvanizáló vállalat Str. I. Popa Russu (Lujza-ucca) 8. Egy kisebb tárgy ezüstözése.
7. ROZSNYAY gyógyszerertől Piata Avram Iancu. Egy készlet Serail krém, puder, szappan.
8. TECHNICA autójavitó műhely Str. Episcopul D. Radu 19. Egy rádióakkumulátorfeltés.
9. SZILÁGYI RÓZA női fodrászüzlete, Str. Metianu (Forray-u.) 14. Egy ondulálás.
10. KOZMETIKAI-SALONBAN Str. Unirei (Fabián-ucca.) Egyszeri kezelés.
11. „AROMAT” Tejtermékek speciális üzlete és üzeme Calea Banatului (Asztalos Sándor-u.) 3. Egy negyed kilogramm lipiai túró.
12. JÁGER TIVADAR fodrászsalonjából Bul. Regele Ferdinand 29. Egy speciális női hajvágás vagy manikűr.
13. LÖBL hírlapirodából Str. Romanului Egyházi kölcsönkönyvtár.

14. BLOCH H. fényképészeti szaküzletéből Bul. Reg. Maria. Csaváros zsebceruza, töltőtoll, levélnapír, névjegy, művészi kivitelű cigaretták szipka stb.

15. SZABÓ ALBERT üveg- és porcellán nagyáruházából Bul. Regina Maria 20. Egy drb. valódi Rosenthal hamutartó vagy Bonboniere.

16. ARADI KÖZLÖNY egy hónapig ingyen.

NYERTESEK:

Sorsolás után jutalmat nyertek:

MESZLÉNYI MANYIKA, egy darab valódi Rosenthal hamutartó vagy Bonboniere Szabó Albert üveg- és porcellánáruházából Bulevardul Regina Maria 20.

LENGYEL ISTVAN, egy darab csaváros zsebceruza Bloch H. fotóház Arad.

FARKAS EDIT, egy pár női keztyű Bársony Andor cégtől, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér).

TUTSEK IRENEKE, egy ondulálás Szilágyi Róza női fodrászüzletében, Str. Metianu (Forray-ucca) 14.

POLCZ MARGIT, egy cserép virág Mihelyi-féle kertészetből Bohus-palota.

CHILEVITZ SÁRI, egyházi kölcsönkönyvtár Löbl hírlapirodából, Str. Romanului (Zrínyi-u.)

WINTER PIROSKA, egy speciális női hajvágás vagy manikűr Jáger Tivadar fodrászsalonjából, Bulev. Regele Ferdinand 29.

MERZ ANGELA, egy negyed kilogramm lipiai túró „Aromat” Tejtermékek speciális üzlete és üzeme, Calea Banatului (Asztalos Sándor-u.) 3.

STERN ELZA, egy kisebb tárgy ezüstözése Accumulator electro technikai és galvanizáló vállalat, Str. I. Popa Russu (Lujza-u.) 8.

SZTANAJER OLGA, egyszeri kezelés Kozmetikai Salonban, Str. Unirei (Fabián-u.) 1.

WEISBERGER MAGDA, egy készlet Serail krém, puder és szappan Rozsnay gyógyszerertől, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.)

RUTKAY GYULA, egy darab villamos zeblámpa Gáspár Árpád villanyfelszerelési szaküzletéből, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 2. Neuman-palota.

JUHÁSZ MARGIT, egy doboz eredeti amerikai „Johnson”-féle padló és butor viaszok Schauer-ügynekség ajándéka, Str. Bratianu (Weitzer János-u.) 14.

EPSTEIN ERZSÉBET, egy darab prima fogkefe és egy darab kis zsebtűkőr Krebs és Moskovitz kefe- és kosárüzletéből, Str. Gen. Grigorescu (Tabajdy-u.)

ROTH LIPÓTNÉ, Aradi Közlöny egy hónapig ingyen

KÉRJÜK A NYERTESEKET, HOGY NYEREMÉNYEIK, ILLETVE NYEREMÉNY UTALVÁNYAIK ÁTVÉTELE CÉLJÁBÓL MEG EZZEN A HÉTEN JELENTKEZZENEK KIADÓHIVATALUNKBAN, MERT A JÖVŐ HÉTEN KÉSŐN JELENTKEZŐKNEK ERRE A HÉTRE VISSZAMENŐLEG NINCS MÖDUNKBAN KIADNI A NYEREMÉNY UTALVÁNYOKAT.

KÉRJÜK A MEGFEJÍTŐSEKET LEGKÉSŐBB CSÜTÖRTÖK ESTIG KIADÓHIVATALUNKBA ELJUTATANI.

MULTHETI KERESZTREJTVÉNYÜNK HELYES MEGFEJÍTÉSE: Vizsziertes sorok: 1. Baba, 5. Álea, 9. Abád, 13. Ural, 17. A körszöngy kastély, 18. Leda, 19. Arat, 20. Akol, 21. Omár, 22. Ige, 23. Uri, 25. Lot, 27. Oka, 28. Irun, 29. Áfa, 31. Álca, 33. Beton, 35. Caceres, 38. Nelke, 41. Átirat, 43. Rakás, 44. Tizian, 45. Elé, 46. Oy, 48. Tél, 49. Ba, 50. Ake, 51. Red, 52. íbis, 54. Érté, 56. Nők, 57. Czollner Lajos, 58. Dab, 60. Arno, 61. Egal, 62. Ana, 64. Isa, 65. Za, 66. Hmn, 68. In, 69. Lom, 70. A sarkó, 73. Degen, 75. Agbome, 78. Szlav, 79. Calydon, 81. Román, 82. Bocsi, 84. Mai, 85. Abok, 87. Ant, 89. Via, 90. Döf, 91. Nym, 93. Lyuk, 95. Ntbé, 98. Avas, 100. Sába, 101. Sorsok ha találkoznak, 102. Okos, 103. Eclli, 104. Erve, 105. Tino. — Függőleges sorok: 1. Bali, 2. A kegyetlen asszonyok, 3. Bóde, 4. Ala, 5. A saru, 6. Lőrinc, 7. Ema, 8. Akt, 9. Ara, 10. BTK, 11. Akolás, 12. Dalol, 13. Utó, 14. Rémo, 15. Alakok a köd-homályban, 16. Lyra, 23. Umu, 24. A fekete anyag, 26. Toni, 28. Ior, 29. Acat, 30. Arál, 32. Méz, 33. Baer, 34. Tiéd, 36. Ar, 37. Est, 39. Lian, 40. Ének, 42. Toborzó, 44. Tatjana, 47. Vilna, 49. Bragi, 52. Iza, 53. Slo, 54. Éle, 55. Eol, 58. Dias, 59. Baál, 62. Ál-m, 63. Amén, 66. Helm, 67. Médi, 71. Rab, 72. Lvov, 73. Da, 74. No, 76. Gróf, 77. Bok, 79. Csatho, 80. Nadaly, 83. Cinke, 85. Böske, 87. Alsó, 88. Turó, 91. Náni, 92. Makó, 94. Kss, 96. Bal, 97. Éti, 98. Ale, 99. Vár, 100. Szt.

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanaz az apróhirdetéseket naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrássy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemető-épület,

Ambruster-trafik, Dengl-ház.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Prall Gusztávot, a Nagyszebeni Általános Takarékpénztár Rt. aradi fiókjának igazgatóját a kolozsvári intézet élére nevezte ki a központ

Az igazgató családja is elhagyta Aradot — Az aradi fiókinézet vezetésére nézve a központ részéről még nem történt hivatalos intézkedés

Érdekes személyi változás nyert befejezést a napokban az erdélyi pénzpiacra, amely közelről érinti az aradi pénzpiac ismerőit is. Amint annak idején az *Aradi Közlöny* elsőnek megírta a Nagyszebeni Általános Takarékpénztár R.-t. aradi fiókinézetének vezetőjét, Prall Gusztáv igazgatót a központi igazgatóság, a betegeket jelentett kolozsvári fiókinézeti igazgató, Bergleiter Alfonz helyére delegálta Kolozsvárra. Prall igazgató, amint ismeretes, át is utazott Kolozsvárra és átvette az ottani bankfiók vezetését. Mindazonáltal megbízatásának csupán ideiglenes jellege volt és az intézet részéről is hangsúlyozták, hogy Bergleiter igazgató visszatérése után az aradi intézet vezetője is újra elfoglalja régi pozícióját.

Az ügyben, mint értesülünk, váratlan for-

dulat történt. A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár központi igazgatósága, arra való tekintettel, hogy Bergleiter Alfonz kolozsvári fiókinézeti vezető bejelentette állásáról való lemondását, a kolozsvári intézet élére delegált Prall Gusztáv megbízatását véglegesítette, illetve jelenlegi pozíciójában ugyancsak igazgatói minőségben Kolozsvárra kinevezte.

Az érdekes személyi változással kapcsolatosan érdeklődtünk az aradi fiókinézet vezetésénél, ahol mindössze annyit tudtak, hogy Prall igazgató családja véglegesen elköltözött Aradról. Ez a körülmény megerősíteli látszik az Aradi Közlöny értesülését, annak ellenére, hogy az aradi intézet vezetésére vonatkozólag mindeddig még nem érkezett semmiféle intézkedés a szebeni központtól.

A gurahonci cementgyárat átveszi a Cementkartell

Ambrus vezérigazgató Bucuresibe utazott a tárgyalások azonnal felvétele érdekében

Ma délután három órakor tartotta az Arad-Brádi Ipari R.-T. (Siab.) rendkívüli közgyűlést az intézet helyiségében. A rendkívüli közgyűlés összehívására — amint arról az *Aradi Közlöny* már beszámolt — az szolgáltatott sürgető alkalmat, hogy a vállalat tulajdonát képező gurahonci cementgyár sorsa fölötti döntés újra aktuálisá vált. Mint ismeretes, a gurahonci cementgyár termelési kapacitása felkeltette a Bucuresztiben székelő Cementkartell figyelmét és ezzel kapcsolatosan minden alkalmat megragadott arra nézve,

Döntött a vállalat sorsa felett az Arad-Brádi Ipari Rt. mai rendkívüli közgyűlése

hogy a gurahonci gyárat, akár bérlet útján, akár örökáron megszerezze magának.

Az Arad-Brádi Ipari R.-T. vezetésében az elmúlt év telén történt személyi változások miatt a mai rendkívüli közgyűlés határozatának kialakulását. A közgyűlésen az állam képviselőiben Radu Sándor jelent meg, míg a részvényesek közül Korossy György, dr. Issekutz István, Gárdos Lajos és Boross Jenő vettek részt. A rendkívüli közgyűlés előadója, Ambrus vezérigazgató ismertette a megjelentek előtt a gurahonci cementgyár helyzetét, amely — megállapítások szerint — súlyos zavarokkal küzd, amelynek magyarázata elsősorban az általános gazdasági krízisben lehet fel. Am ettől függetlenül is — mondotta a vezérigazgató — a gurahonci cementgyár avult berendezése nem tudott gazdaságos alapon versenyt tartani a cementkartell termelési tempójával. Ezek az okok ösztönözték arra a SIAB. igazgatóságát, hogy figyelembe vegye a cementkartell ismételt ajánlatait.

A részvényesek részéről Boross Jenő, az állam képviselőiben pedig Radu Sándor szöveltek föl Ambrus vezérigazgató előterjesztése után. Mind a két felszólaló a gurahonci cementgyár bérbeadása, illetve eladása mellett sorakoztatta fel érveit. Felszólalásaik nyomán a rendkívüli közgyűlés tagjai

egyhangulag a cementgyár eladása mellett foglaltak állást,

majd ezzel a rendkívüli közgyűlés, más tárgy hiányában befejezést is nyert.

Értesülésünk szerint a gurahonci cementgyárat mindenképpen a bucuressti-i cementkartell fogja átvenni, valószínűleg örökáron, bár afelől döntés még nem történt, hogy az egyezséget nem bérleti alapon fogják-e megkötni. Ez ügyben Ambrus vezérigazgató azonnal Bucuresztibe utazott, hogy megkezdje a kartellel az erre vonatkozó tárgyalásait.

— Megkezdik az autobusz-koncessziók árlejtését. Bucuresztiből jelentik: Mint ismeretes, az új ut-törvénynek megfelelően újra koncesszionálják az autobuszokat és azok tulajdonosainak újból új árlejtésen kell megszerezniük azt a jogot, hogy az eddigi utvonatokon kocsijukat tovább járathassák. Eredetileg arról van szó, hogy az ország összes autobuszvonatainak koncesszióját egy embernek, illetve egy társaságnak a kezére adják, de az érdekeltek élénk tiltakozása a kormányt ettől a szándékától eltérítette és most ezeket a koncessziókat utvonalként külön-külön adják

HIRDESSZEN a 46 éve ARADI KÖZLÖNY-ben!

Ne mulassza el

ezen soha vissza nem térő kedvező alkalmat és

vásároljon

esernyőt,

napernyőt a

TRANSILVANIA

Ernyőáruházban,

ahol nemesak a

tűztől megmentett,

hanem az összes hibátlan és a

legjobb minőségű ernyőket

hatalatlan

olcsó árban árusítjuk.

Győződjön meg árainkról!

A végvonaglás

utolsó óráit éli a román faexport — írja a galati kamara memoranduma

Bucuresztiből jelentik: A galati kereskedelmi és iparkamara egy memorandumot terjesztett be a miniszteriumokhoz, amelyben vázolja az ország faexportjának súlyos helyzetét, különös tekintettel az orosz fadömping-re, amely a legfontosabb piacokról szorítja ki a román fát. Ebben a memorandumban a kamara közli azokat a javaslatokat, melyeket a galati exportőrök terjesztettek elő a román faexport fellendítése érdekében. A javaslatok a következők:

1. A vasut az exportia szállítási tarifáját szállítsa le köbméterenkint kb. 100 lejjele, illetőleg vagononként 2000 lejjele.

2. Kössön a kormány preferenciális vám-szerződést Bulgáriával és Egyiptommal. A szerződés biztosítson a román fának nagyobb vámkedvezményt, mint amilyet az orosz fa élvez. Ezt el lehet érni hasonló kedvezmény viszonzásával.

3. A dunai szállítást tegye olcsóbbá a kormány.

4. A fa tengeri szállítását új hajók beállításával és új vonalak létesítésével gyorsabbá kell tenni. Indítson az SMR. Galatból közvetlen fát szállító hajókat Olaszországba, Szicíliába, Franciaországba és az északafrikai kikötőkbe.

5. Szüntesse meg a kormány az összes mellékadókat az exportfánál, ugyancsak a forgalmi adót, amely taxák 50 lejjele drágítja meg a fa köbméterét.

6. Szüntesse meg a kormány a fűrészanyagok termelésénél is a forgalmiadót, valamint az erdővásárlásokkal járó különböző illetékeket.

7. Szállítsa le a kormány az állami erdők kitermelésének bérleti díját.

A memorandum kifejti, hogy a román exportia végvonaglása ez a mai állapot és ha a fentiek alapján nem siet segítségére a kormány, teljesen megszűnik az exportfatermelés Romániában.

— Ujra csavartak egyet az adóprézen. Bucuresztiből jelentik: Néhány nap előtt Bratescu pénzügyi államtitkár elnöklése alatt értekezlet volt a pénzügyminiszteriumban, amelyen az összes pénzügyi inspektorok és pénzügyigazgatók részt vettek. Az értekezleten Bratescu államtitkár a szigorú adóelhajításra utasította az adminisztrátorokat és az értekezleten leszögeztet határozatokról ma körrendeletet adott ki, amely ma hagyta el a pénzügyminiszteriumot.

AZ
UJSÁG
MINDEN
SZOMBATI
SZÁMÁBAN
INGYEN
MÉLYNYOMÁSÚ, KÉPES
RÁDIÓ-
MELLÉKLET
TELJES MŰSORRAL

Előfizetni lehet: Sándor Iván hirdapiroda,
Löbl hirdapiroda aradi cégeknél

Új adó fenyeget

május elsejétől kezdve: a léghajózási segélybélyeg kötelezettsége —
Indokolatlan az állam új drágítása

Mozgalmat szervez az ország gazdasági érdekközössége az új adó ellen

Bucurestiből jelentik: A „Monitorul Oficial” április 9-iki, 83-as száma a parlament által egy egész csendben megszavazott törvényt publikál, amely május elsejétől kezdve egy új adónemet léptet életbe.

Ez az adónem a közönség legszélesebb rétegeit sújtja.

A törvény szerint május elsejétől kezdve a román nemzeti léghajózás céljaira új bélyegeket bocsátanak ki, amelyeket úgy a postai küldeményeknél, mint a vasuti jegyekre, városközi autóbusszjegyekre, periratokra és okmányokra kirónak. 50 banis bélyeget kell felragasztani levelezőlapokra és nyomtatványokra, kivéve az újságokat és időszakos folyóiratokat. 1 lejes bélyeget kell felragasztani levelezőlapokra, képeslevelezőlapokra, hatóságokhoz intézett beadványokra. CFR. vasuti jegyekre,

városközi autóbusszjegyekre és általában minden olyan hatósági beadványra, amelyek okmánybélyeg-kötelesek. 2 lejes bélyeget kell ragasztani periratokra és minden olyan bírósági okmányra, amely bélyegköteles.

Az új bélyegeket alól csak a részvénytársasági részvények, kötvények, csekkek, váltók, számlák és a színházi és mozijegyek mentesek.

A gazdasági érdekeltségeket éppúgy, mint a magánosokat rendkívül súlyosan érinti az új bélyegkötelezettség, amely különösen a postai forgalmat drágítja meg. Indokolatlan is ennek a törvénynek az életbeléptetése, amál is inkább, mivel annakidején, amikor a segélybélyegeket eltörölték, a postai tარიát felemelték.

Az ország különböző gazdasági érdekeltségei mozgalmat indítottak a törvény hatálytalánítása érdekében.

= Hetvenötézer lejt sikasztott a madarász bíró. Nagyszalontáról jelentik: Nyolc év előtt Madarász község a bikácsi erdőből kapott egy részt kitermelésre, amelyet kivágtak és értékesítettek. 1929-ben felosztatták a képviseletesületet és az erdő értékesítése más kezekbe került. A régi képviseletesület 20 ezer lejes bevéti könyvet adott át az úinak, mely Teorán Todor bírót bízta meg az erdő értékesítésével, aki azt egész egyszerűen el-

sikkasztotta. A falu lakossága feljelentést tett az illetékes hatóságnál és dr. Greavu Aurél járási főszolgabíró ki is szállott a vizsgálat megejtésére. A vizsgálat során bebizonyítást nyert, hogy Teorán Todor bíró 75.000 lejt elsikkasztott. Dr. Greavu Aurél harminc napi haladékot adott Teorán Todorának a hiányzó összeg pótlására, de bár a harminc nap már elmúlt, az összeget még a mai napig sem térítette meg Teorán Todor. Az iratok most már az ügyészséghez kerülnek.

Az Aradi Kereskedelmi Testület

új helyiségbe költözött — Megvalósult Domán Sándor elnök régi terve

Évek küzdelmei után, sikerült az Aradi Kereskedelmi Testület lelkes elnökének, Domán Sándornak és a vele együtt dolgozó vezetőségnek megvalósítani régi tervüket az egyesület saját otthonát. A Bulevardul Regina Maria 13. számú házban, az Aradi Általános Takarékpénztár épületében készült az új helyiség, amely egy hatalmas, díszes tanácsteremből és két hivatali helyiségből áll, ahol az egyesület titkársága, dr. Szöllösi Zsigmond költözközésével, a hivatalos órák alatt, naponta állandóan rendelkezésére áll a tagoknak.

A tanácsterem burorzata rövidesen megérkezik és akkor lesz a helyiség ünnepélyes, nyilvános megnyitása. Az új helyiség háznagyit teendőit Ordelt László egyesületi gazda vezeti. A titkárság telefonszáma 629. — A helyiségekbe a feljárt a második udvarban lévő lépcsőn van.

= A mai hetipiác árai. Tojás 1.30—1.40, sovány liba párja 200—220, kövér liba párja 430—500, sovány ruca párja 100—120, kövér ruca párja 160—200, csirke párja 60—80, tyúk párja, nagyság szerint 110—120, tehén turó 10—12, juh turó 32—40, tej 5—6, saláta 2—4, zöld hagyma 1, bab 8—10, burgonya 4—5, hagyma 3—4, fohagyma 14—16, alma 12—20, dió 22—24 lej. Gabonaárak: Buza 300—320, árpa 320—350, zab 340—360, tengeri 320—330 lej métermázsánként.

A szerkesztésért ideiglenesen

SALÓO HENRIK

felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóból hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak kiánnazandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal felelőse magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, aminek eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak váiaszbélyeggel ellátott kérdézködéskésre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megjelölt postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

ROVIDARUSZKARMABAN jól bevezetett járatok utazó azonnal felvétetik. Ajánlatok „Biztos jövő” jellegre az Aradi Közlöny kiadójaiba kértetnek. 1275

ROMAI KATHOLIKUS okleveles kántor, kántori állást keres. Cim: Füstös Gyula, Curtioi, jud. Arad. 1272

LAKÁS.

MAGANHÁZBAN 4 szobás, fürdőszobás uccai lakás kiadó. Str. Episc. Radu (Magyar-ucca) 20. 1251

KIADO elegánsan burorozott szoba, fürdőszobával, előszobával a város központjában. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1171

HAROMSZOBÁS, fürdőszobás lakást keresek a belvárosban. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1600

KETSZOBÁ, konyhás 1-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában.

KÜLÖNBEJÁRATU burorozott szoba kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1255

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-ú.) 3. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 200

VETÉLESELADÁS.

LEANYSZOBA-BÚTORT, fehérét, megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójaiba kérek. 1273

GARANTALOM A BIZTOS ES GYORS SIKERT

ugy az eladó, mint a vetőnek, ha 10 év óta fennálló bizományi üzletmenez fordul. Megrendelőim részére sürgősen keresek 12 személyes komplett ezüst evőeszközt, ezüst tálatkat és tálokat, antik ezüsttöket, perzsa ebédülőszőnyegeket és szalon terítőket, Tónet székeket, márkás figurális porcellánokat, dísz tárgyakat, Biedermayer vagy empir tüggőlámpát és iróasztalt stb. Kivánatra házhoz megyek. — SALGONÉ bizományi üzlete Arad, Strada Horia Szeoneny-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 100

SELYEMPAPLAN és plimó, székek, evővörü Alt-Deutsch ebédő, vitrinek, könyvszekrények, álló villanylámpák, tükrök, iróasztalok, Biedermayer szalon, Biedermayer divány, szoborállványok, márvány szobrok, ezüst evőeszközök, előszobafalak, előszobaszekrény, zongorák, hegedők, garson hálók, komplett szobaberendezések, szalon és ebédasztalok, ítelők, tüggőnyök, török munkák, szekrények, 1917 keleti perzsa, dísz tárgyak stb. eladók. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

TIZENKETSZEMÉLYES ezüstkészlet, 270x375 tebrisz perzsa szőnyeg, antik szekrények, órák, poharak, modern ebédlők, hálók, lószőrmadrac, fürdőkáád, kézimunkák eladók. „Ars” bizományi üzlet Strada Eminescu, Ortutay palota.

MACULATURA PAPIR ó kigros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

INGATLAN.

BELVÁROSI magánház 4 szobás, fürdőszobás és külön 2 szoba konyhás, iródnak is megfelelő lakással, házmesterekkel, parkirozott udvarral, műhelynek, vagy raktárnak különösen alkalmas óriási padozott világos helyiséggel, eladó. Ertekezni: Str. Closta 10., I. em., délután 1—3 óráig. 1279

ÜZLETEK.

FŐTÉREN a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó, Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában.

MÉSZÁRSZÉK azonnal kiadó. Calea 6 Vánator No. 24. 1246

ÜZEMBEN LEVŐ tömegcikket gyártó iparvállalathoz tőkeeres activ társ keresetnek. Ajánlatok „Rentabilis” jellege alatt az Aradi Közlöny kiadójaiba kértetnek. 1274

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy bevételrel rendelkező kelmetestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában.

Költözködést

helyben, vidékre és külföldre szak-szerűen és legelőnyösebben eszközöl.

Klein Sándor, szállító

v. Veresmarthy-ucca 3.

Színház hátsó bejáratával szemben,

FELHIVÁS a zálogházat igénybe venni asaró közönséghez! A „Comisio” bizományi üzlet Arad, (Bul. Regele Ferdinand 21. sz.) összekötöttesee lépett egy elsőrendű hat. eng. temesvári zálogházzal, előnyös feltételek és olcsó kamat mellett közvetíti a zálogba adni szándékozott tárgyaikat. Havi kamat 2 (két) százalék. Senkinek sem kell attutani Temesvárra! Mi miadont elintézzük! Aki zálogba akarja tenni ékszerait, arany-, ezüsttárgyait, szőnyegait, varrógépet, irógépet, gramofont, tenykepezőgépet stb. stb. forduljon hozzánk 24 óra alatti pénzves jutl. „COMISIO” bizomány. üzlet Arad, Bul. Regele Ferdinand (Jozsef fő-16herceg-ú.) 21. szám.

HIRDESSEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.